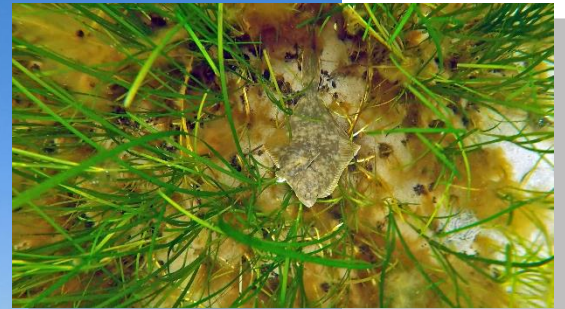

Bevarandeplan för Natura 2000-området Hallands Väderö SE0420002

Hallands Väderö, läderbagge och ålgräsäng med skrubbskädda.

Foto: Mats Sjöberg, Mikael Olofsson och Jonas Gustavsson

Grunduppgifter om Natura 2000-området Hallands Väderö

Län:	Skåne
Kommun:	Båstad
Läge:	I Kattegatt ca 5 km NV om Torekov
Markägare:	Kyrkan och staten
Areal:	1834,4 hektar
Skyddsform:	Hallands Väderö (Naturreservat), 1998–12
Bakgrund:	pSCI beslutat av Regeringen 1996–06 SPA beslutat av Regeringen 1996–12 SCI fastställt av EU-kommissionen 2004–12 SAC fastställt av Regeringen 2011–03 Bevarandeplan fastställd & kungjord av Länsstyrelsen Skåne 2018-12-20 respektive 2018-12-21.
Reviderad:	2018–12

Vad betyder Natura 2000?

EU bygger ett nätverk av områden med skyddsvärd natur som kallas Natura 2000. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa. Natura 2000 har tillkommit med stöd av två EG-direktiv; Fågeldirektivet (EU-rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009) om bevarande av vilda fåglar och Habitatdirektivet (EU-rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter senast ändrat genom direktiv 2006/105/EG. Nätverket byggs upp av områden som föreslås av regeringen och som antas av kommissionen. Direktiven har sin grund i Bernkonventionen som var först med att rättsligt skydda arter och deras livsmiljöer i Europa. EU-direktiven bygger på nya kunskaper och inför principen att bevara naturtyper för deras egen skull och inte enbart för att de utgör hemvist för vissa arter. Habitat- och fågeldirektivet är EU:s bidrag till bevarandet av den biologiska mångfalden så som det lades fast i Konventionen om biologisk mångfald i Rio de Janeiro 1992.

Sverige har ett särskilt ansvar för att skydda och vårda de områden som är föreslagna att ingå eller som ingår i Natura 2000 och detta regleras i den svenska lagstiftningen i Miljöbalken med tillhörande Förordning om områdesskydd m m. Det innebär att åtgärder som kan inverka negativt på bevarandestatus för preciserade habitat eller arter inom Natura 2000-området kräver tillstånd enligt miljöbalken med tillhörande förordningar.

Vad är en bevarandeplan?

Till varje Natura 2000-område ska det finnas en bevarandeplan. Den ger en beskrivning av området och dess naturvärden och vilken skötsel som behövs för att dessa naturvärden ska finnas kvar långsiktigt. Bevarandeplanen innehåller också en beskrivning av vilka verksamheter och åtgärder som kan hota de arter och livsmiljöer som ska skyddas i Natura 2000-området. Bevarandeplanen innehåller viktig information som används som underlag vid samråd och tillståndsprövningar av verksamheter och åtgärder inom Natura 2000-området. I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Vid tillståndsprövning utgår man ifrån i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanerna redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen. Om ett Natura 2000-område också ingår i ett annat områdesskydd, t.ex. naturreservat, finns det gällande föreskrifter för området, dessa finns att läsa i beslutet till naturreservatet samt i skötselplanen. Bevarandeplanen för Natura 2000-området hänvisar i mycket till skötselplanen och utgör därför en enklare form av bevarandeplan. Bäst läses de tre dokumenten tillsammans.

Vad är en Natura 2000-art eller en typisk art?

Bevarandeplanen redovisar flera kategorier av arter. *Natura 2000-arter* är utpekade skyddade arter som listas i art- och habitatdirektivets bilaga 2 eller i fågeldirektivets bilaga 1. Bevarandeplanen ska ha med bevarandemål för dessa arter. Tillstånd krävs alltid för åtgärder som riskerar att påverka dessa arter negativt. *Typiska arter* är indikatorarter vars förekomst

indikerar gynnsamt tillstånd för en utpekad naturtyp. *Karaktäristiska arter* ska stödja tolkningen av en viss naturtyp. Arter kan vara både typiska och karaktäristiska. *Prioriterade arter* och naturtyper är de arter/naturtyper som är utpekats som mest hotade enligt art- och habitatdirektivet och vars utbredning huvudsakligen ligger inom EU:s territorium, de är markerade med en asterisk. Dessa prioriteringar ska skiljas från de prioriteringar av arter och naturtyper som görs i bevarandeplanen när åtgärder prioriteras för att arten eller naturtypen ska få gynnsam bevarandestatus. Rödlistade arter är en sammanställning av arters status när det gäller risk att dö ut inom ett lands gränser. En nationell *rödlista* publiceras vart femte år av ArtDatabanken och finns för denna bevarandeplan förtecknad i boken *Rödlistade arter i Sverige 2015*. *Fridlysta arter* är förtecknade i Artskyddsförordningen. Det är förbjudet att plocka, fånga, döda, eller på annat sätt samla in eller skada vissa växter och djur. *Ågp-arter* är hotade arter med ett särskilt åtgärdsprogram för att förbättra artens överlevnadsmöjligheter.

Vad är bevarandestatus?

Natura 2000 innebär att alla EU-länder ska vidta åtgärder för att naturtyper och arter som utpekats ska ha *gynnsam bevarandestatus*. Det innebär att man ska försäkra sig om att de utpekade naturtyperna och arterna finns kvar långsiktigt i Europa. För en naturtyp kan *gynnsam bevarandestatus* innebära att man bevarar de strukturer och funktioner som finns i naturtypen och att de arter som är typiska för naturtypen finns kvar i livskraftiga populationer. För en art innebär *gynnsam bevarandestatus* att arten finns i livskraftiga populationer och att förekomsten av dess livsmiljö är tillräcklig. I bevarandeplanen anses fullgod bevarandestatus vara densamma som gynnsam.

Viktigt att tänka på

För att inte skada Natura 2000 områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000 område. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller åtgärder på skogsmark ska istället Skogsstyrelsen kontaktas. Bevarandeplanen för ett Natura 2000-område kan revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningarna förändras. När bevarandeplanen förändras medför det att den måste fastställas på nytt. Då ges markägare och andra berörda möjlighet att lämna synpunkter.

Mer information om Natura 2000

Länsstyrelsens webbplats: www.lansstyrelsen.se/skane/N2000 eller
telefon 010-224 10 00

Naturvårdsverkets webbplats: www.naturvardsverket.se

Mer information om naturreservat

Länsstyrelsens webbplats: www.lansstyrelsen.se/skane/bildanaturreservat eller
telefon 010-224 10 00

Karttjänsten Skyddad natur webbplats: <http://skyddadnatur.naturvardsverket.se>

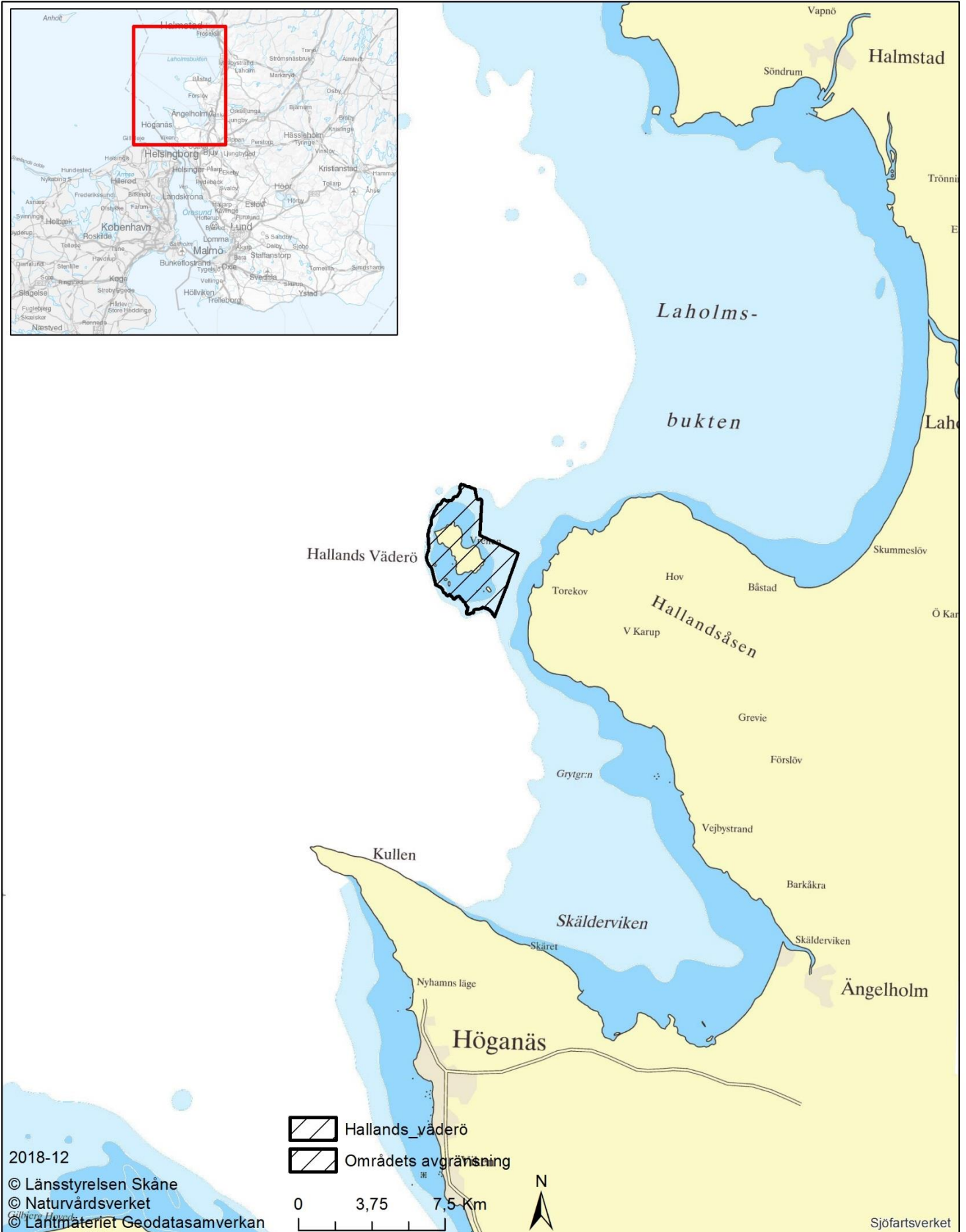
Innehållsförteckning

ÖVERSIKTSKARTA.....	5
OMRÅDESBESKRIVNING.....	6
INGÅENDE NATURTYPER OCH ARTER ENLIGT NATURA 2000.....	8
INGÅENDE FÅGELARTER ENLIGT NATURA 2000.....	11
Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden.....	14
Bevarandemål.....	15
Beskrivning av naturtyper och arter och deras bevarandestatus.....	18
Naturtyper.....	18
Icke naturtyper.....	28
Natura 2000 – arter.....	28
HOTBILD – VAD KAN PÅVERKA NATURA 2000-OMRÅDET NEGATIVT?.....	32
SKYDD OCH BEVARANDEÅTGÄRDER.....	36
Skydd och reglering.....	36
Prioriterade bevarandeåtgärder.....	37
Restaureringsåtgärder.....	37
Löpande skötsel.....	38
Uppföljning.....	38
REFERENSER.....	39
BILAGOR.....	40
Bilaga 1, Karta med naturtyper enligt Natura 2000.....	41
Bilaga 3, Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.....	51
Bilaga 4, Rödlisade och hotade arter i Natura 2000-naturtyperna.....	52
Bilaga 5, Arter enligt fågeldirektivet.....	58

Översiktskarta

Natura 2000-området Hallands Väderö, SE0420002

Områdesbeskrivning

Natura 2000-området Hallands Väderö är beläget i Kattegatt en bit ut från kusten nordost om Torekov och Bjärehalvön i Båstad kommun. Förutom själva Hallands Väderö omfattar området omkringliggande havsområde med en mängd mindre öar och skär. Vid nordvästliga vindar, som är de förhärskande, är Hallands Väderö utsatt för en hög grad av exponering från vind och vågor vilket tillsammans med salthalten i vattnet präglar områdets natur.

Havsområdet avgränsas i söder, väster och i norr av 20 meters-djupkurvan. Området påverkas av två strömsystem, den södergående Jutska strömmen och den norrgående Baltiska strömmen, vilka gör att strömmar och salthalt varierar. Mellan strömsystemen bildas ett språngskikt som vanligtvis ligger på 15–25 meters djup i Kattegatt. Ytvattnets salthalt ligger vanligen på ca 18–22 ‰ medan bottenvattnet under språngskiktet kan ha betydligt högre salthalt. Salthalten påverkar i hög grad områdets flora och fauna. Här finns fler marina växt- och djurarter än längre söderut in i Öresund och artsammansättningen är lik den som finns i kustområden längre upp på västkusten samtidigt som landområdets flora har hög tolerans för saltpåverkan.

Undervattenslandskapet är varierat med stora områden med hårbotten som består av hållar eller sten och block och däremellan mjukbottnar uppbyggda av grus och sand. Havsmiljöns mosaik av olika habitat samt goda vattenomsättning ger förutsättning för hög biologisk mångfald med både mjuk- och hårbottensarter. Vattnet är relativt klart och makroalger förekommer ner till områdets avgränsning. På de solbelysta grunda mjukbottenområdena är sjögräs som ålgräs vanliga och bildar täta sjögräsängar söder om Hallands Väderö. Bottnar med ålgräs och makroalger utgör livsmiljö för en stor mängd ryggradslösa djur som kräftdjur, musslor, koralldjur samt olika arter av fisk.

Huvudöns kustlinje mot den exponerade västra och norra sidan är bitvis karg med steniga stränder, kala hållar och klapperstenfält med insprängda sandstränder i de inre av vikarna längs den flikiga kusten. Längre sandstränder finns mellan havsklipporna längs den sydöstra och östra kusten. På vissa ställen längs kusten har det bildats laguner, livsmiljöer av vikt för områdets fågelfauna liksom områdets strandängar. De små öarna och skären som omger Halland Väderö är alla karga havsklippor med ingen eller sparsam vegetation. En stor och stabil population av knobbsäl har havsområdet som sin livsmiljö och använder de grunda vikarna och skären som liggplatser när de vilar, byter päls eller föder sina kutar. Även gråsäl vistas inom havsområdet och tumlare från Bälthavspopulationen ses regelbundet. Spår av Natura 2000-arten utter har noterats vid enstaka tillfällen men arten bedöms inte ha någon population i området och ön är troligen ingen lämplig livsmiljö för arten.

Naturen på Hallands Väderö är mycket omväxlande med ängar, skogar, kärr och enbuskmarker. Skogen består av unik ädellövskog som varierar från hedskog över ängskog till alsumpskog, med flera olika trädslag; bl.a. bok, ek, lind, alm och ask. På mindre delar av ön finns planterad tall. En utgör ett påtagligt inslag på områdets betesmarker. Karaktäristiskt för Hallands Väderö är busksnären, som i skogsbrynen på den västra sidan är starkt påverkade av vinden.

Öns skogsområden är av stor ekologisk betydelse, både nationellt och internationellt, på grund av den stora arealen ädellövskog med riklig mängd död ved samt genom förekomsten av såväl trädbevuxna som öppna naturbetesmarker. De trädbärande naturbetesmarkerna i synnerhet hyser en unik flora och fauna med en lång rad hotade eller sällsynta arter, där många sällsynta lavar och insekter kan hittas. Den långa hävdkontinuiteten har gett upphov till en mängd biotoper med stor biologisk mångfald. Områdets varierande natur och havsområdet med holmar och skär är av stor vikt för områdets fågelfauna med ett flertal häckande sällsynta arter.

Hallands Väderö är av stort kulturhistoriskt värde genom förekomsten av fornlämningar och för att tydliga spår finns kvar av människans sätt att bruka skogen i äldre tider. Här finns hamlade träd och alkärr samt ädellövskog påverkade av skottskogsbruk och virkesuttag samt områden som användes som skogsbete. Området är naturskönt och är, genom sitt läge i Kattegatt nära Bjärehalvön, av stor betydelse för allmänhetens friluftsliv.

Området är utpekat som Natura 2000-område både enligt art- och habitatdirektivet och fågeldirektivet och överlappar med naturreservatet Hallands Väderö och som ingår i Helcom MPA ”Hallands Väderö”. Området är omgärdat av Nordvästra Skånes havsområde, utpekat enligt art- och habitatdirektivet och gränsar i sydost naturreservatet Södra Bjärekusten. och ingår även i Helcom MPA ”Kullaberg-Skælderviken”.

En närmare beskrivning av naturtyper och arter finns under rubriken Beskrivning av naturtyper och arter.

Ingående naturtyper och arter enligt Natura 2000

Områdets naturtyper (se tabell 1 och bilaga 1) konstaterades vid fältbesök.

Tabell 1. Hallands Väderös naturtyper med arealer och Natura 2000-arter inom området. Natura 2000-koder inom parentes. Naturtyperna indelas i fullgod bevarandestatus (gynnsam bevarandestatus) där alla kriterierna för areal, ekologisk struktur och funktion samt för typiska arter är uppfyllda. I en icke fullgod naturtyp uppfylls definitionen för naturtyp men det kan saknas delar av ekologisk struktur och funktion eller typiska arter. Utvecklingsmarker kan inte definieras som en naturtyp idag men kan omföras till någon naturtyp med aktiva åtgärder eller med naturlig förändring efter lång tid.

Naturtyp	Areal (ha) med bedömd bevarandestatus		
	Fullgod	Icke fullgod	Totalt
Sublittoral sandbankar (1110) ♦	639,1		715,1
Sublittoral sandbankar med vegetation dominerad av marina kärlväxter (1111) ♦	76,0		
Estuarier (1130) ♦	3,4		3,4
* Kustnära laguner (1150) ♦	0,24	1,8	2,1
Rev (1170) ♦	590,1		627,3
Rev - Geogent rev 0–30 meter (berg/blocksubstrat, 1174) ♦	37,2		
Annuell vegetation på driftvallar (1210) ♦	6,5	2,9	9,5
Perenn vegetation på steniga stränder (1220)	1,9		1,9
Vegetationsklädda havsklippor i Atlantkust eller Östersjökust (1230) ♦	38,0		38,0
Atlantiska havssträndängar (<i>Glauco-Puccinellietalia maritima</i> , 1330) ♦	0,43	7,0	7,4
Kustnära vandrande sanddyner med sandrör (vita dyner, 2120)		0,4	0,4
*Permanent kustnära sanddyner med örtvegetation (grå dyner, 2130)	0,7	0,5	1,2
Torra hedar (alla typer) (4030) ♦	13,1	4,9	18,0
Enbuskmarker på hedar och kalkgräsmarker (5130) ♦	35,8	42,5	78,3
* Artrika stagg-gräsmarker på silikatsubstrat (6230)		3,8	3,8
* Artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ (6270) ♦	3,0		3,0
Fuktängar med blåttätel och starr (6410) ♦	0,5	2,7	3,2
Högörtängar (6430)		0,1	0,1
Öppna svagt välvda mossar, fattigkärr intermediära kärr och gungflyn (7140)	1,3	0,3	1,6
Pionjärvegetation av <i>Sedo-Scleranthion</i> eller <i>Sedo albi-Veronicion dille-nii</i> -typer på silikatbergstorp (8230) ♦	1,3	1,3	2,6
Trädklädd betesmark (9070) ♦	20,5		20,5
*Lövsumpskogar av fennoskandisk typ (9080)	6,7	0,7	7,4
Bokskog av fryle-typ (9110)	15,3		15,3
Bokskog av <i>Asperulo-Fagentum</i> -typ (9130)	2,8		2,8
*Lind-lönnskogar i sluttningar och raviner (9180)		1,0	1,0
Äldre ekskogar på sura, sandiga slättmarker (9190) ♦ si	30,5	1,1	31,5
*Alluviala lövskogar med <i>Alnus glutinosa</i> eller <i>Fraxinus excelsior</i> (91E0, 9750)	6,3	8,3	14,6

Total areal naturtyper		1609,7
Icke naturtyper		
<i>Utvecklingsmark mot:</i>		
Ädellövskog (907) utvecklas mot Näringsrik ek- eller ek-avenbokskog (9160)	0,7	
Lövsumpskog (909) som utvecklas mot lövsumpskog (9080)	4,6	
Total areal utvecklingsmarker	5,3	
Total områdesareal		1834,6
Natura 2000-arter	Bevarandestatus	
Gråsäl - <i>Halichoerus grypus</i> (1364) ♦	Fullgod	
Hårklomossa - <i>Dichelyma capillaceum</i> (1383) ♦	Icke fullgod	
Knubbsäl - <i>Phoca vitulina</i> (1365)	Fullgod	
Läderbagge - <i>Osmoderma eremita</i> (1084)	Icke fullgod	
Tumlare - <i>Phocoena phocoena</i> (1351) ♦	Icke fullgod	
Utter - <i>Lutra lutra</i> (1355) ♦	D-population ¹	
* prioriterad naturtyp enligt Natura 2000		
♦ ny art/naturtyp som inte är beslutad av Regeringen		

¹ Arten har ingen betydelse för Natura 2000-området.

Ingående fågelarter enligt Natura 2000

Områdets fågelarter enligt Natura 2000 (se tabell 2 och bilaga 5).

Tabell 2. De fågelarter som ligger till grund för SPA-området Hallands Väderö. Arternas förekomstform anges liksom deras bevarandestatus inom området. Bevarandestatus indelas i fullgod bevarandestatus (gynnsam bevarandestatus) eller icke fullgod. Bevarandestatusen anses "gynnsam" när: 1. uppgifter om den berörda artens populationsutveckling visar att arten på lång sikt kommer att förbli en livskraftig del av sin livsmiljö, 2. artens naturliga utbredningsområde varken minskar eller sannolikt kommer att minska inom en överskådlig framtid, och 3. det finns, och sannolikt kommer att fortsätta att finnas, en tillräckligt stor livsmiljö för att artens populationer skall bibehållas på lång sikt.

Kod	Art	Vetenskapligt namn	Förekomst	Bevarandestatus	
				Fullgod	Icke fullgod
A072	Bivråk	<i>Pernis apivorus</i>	Rastar	X	
A082	Blå kärrhök	<i>Circus cyaneus</i>	Rastande/övervintrande, enstaka, under september-april.	X	
A081	Brun kärrhök	<i>Circus aeruginosus</i>	Rastar	X	
A151	Brushane	<i>Philomachus pugnax</i>	Rastande under vår-höst, (april-oktober), enstaka		X
A063	♦Ejder	<i>Somateria mollissima</i>	Häckar och övervintrar		X
A094	Fiskgjuse	<i>Pandion haliaetus</i>	Rastande enstaka	X	
A193	Fisktärna	<i>Sterna hirundo</i>	Häckande under maj-juli, 20-30 par	X	
A048	♦Gravand	<i>Tadorna tadorna</i>	Häckar under maj-juni ca 40 par.	X	
A166	Grönbena	<i>Tringa glareola</i>	Rastande under vår-höst, (maj, juni-september), 10-20 ex.	X	
A075	Havsörn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Rastande huvudsakligen under vintern (oktober-mars), <5 individer	X	
A191	Kentsk tärna	<i>Sterna sandvicensis</i>	Rastar.		X
A091	Kungsörn	<i>Aquila chrysaetos</i>	Rastar enstaka	X	
A140	Ljungpipare	<i>Pluvialis apricaria</i>	Rastande under augusti-november, enstaka	X	
A320	Mindre flugsnappare	<i>Ficedula parva</i>	Häckar troligen.		X
A157	Myrspov	<i>Limosa lapponica</i>	Rastande under vår-höst, (maj, juli-augusti), enstaka.		X
A103	Pilgrimsfalk	<i>Falco peregrinus</i>	Rastande året runt, <5 individer.		X
A194	Silvertärna	<i>Sterna paradisaea</i>	Rastande.	X	
A199	♦Sillgrissla	<i>Uria aalge</i>	Häckande, 25-35 par.	X	
A132	♦Skärfläcka	<i>Recurvirostra avosetta</i>	Häckande under april-juli, > 20 par.	X	

A145	Småsnäppa	<i>Calidris minuta</i>	Rastande under juli-september.	X	
A195	Småtärna	<i>Sterna albifrons</i>	Rastande.	X	
A098	Stenfalk	<i>Falco columbarius</i>	Rastande främst under september-oktober, 1-5 individer.	X	
A066	◆Svärta	<i>Melanitta fusca</i>	Övervintrar i området.		X
A038	Sångsvan	<i>Cygnus cygnus</i>	Rastande under vintern (oktober-mars).	X	
A202	◆Tobisgrissla	<i>Cepphus grylle</i>	Häckande 300-350 par.	X	
A200	◆Tordmule	<i>Alca torda</i>	Häckande 50-60 par.	X	
A338	Törnskata	<i>Lanius collurio</i>	Häckande 1-5 par under maj-augusti. Rastande under vår och höst (maj, augusti-september).	X	
A045	Vitkindad gås	<i>Branta leucopsis</i>	Häckande >200 par	X	
◆ny art som inte är beslutad av regeringen					

Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden

Det övergripande bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s Art- och habitatdirektiv.

För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de fåglar, naturtyper, Natura 2000-arter och typiska arter som utgjort grund för utpekandet av området. Genom att ha gynnsamt tillstånd bidrar Natura 2000-området till att skapa eller upprätthålla en gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå.

Syftet med Natura-området Hallands Väderö är att långsiktigt skydda och förvalta unik värdefull natur och viktiga livsmiljöer med en hög andel nationellt och internationellt hotade eller sällsynta biotoper och arter. Antalet växt- och djurarter samt diversiteten i de olika livsmiljöerna ska bibehållas eller öka och området ska ha fortsatt stor betydelse för sälar, sjöfågel och tumlare. Miljöer som präglats av gamla hävdmetoder som hamling och skogsbete ska finnas kvar och utvecklas och förekomsten av arter som är representativa för väl hävdade livsmiljöer i trakten ska säkerställas. Syftet är vidare att bevara ett område med höga kulturhistoriska- och landskapsbildsvärden med stort allmänt intresse, bland annat för friluftslivet.

De prioriterade bevarandevärdena finns i de marina naturtyperna; sublittorala sandbankar (1110), rev (1170) samt laguner (1150) liksom i de terrestra naturtyperna torra hedar (4030), enbuskmarker (5130), trädklädd betesmark (9070), näringsfattig bokskog (9110), näringsrik bokskog (9130), näringsfattig bokskog (9190) och svämlövskog (91E0, 9750).

Motivering:

Hallands Väderö är Skånes utpost i Kattegatt och ett på många sätt unikt område med en hög mångformighet i landskapet – både under och över vattenytan. Det mosaikartade landskapet, där landmiljöerna på själva Hallands Väderö är präglade av långvarig hävd, har lett till en mängd olika naturtyper och livsmiljöer som möjliggör en stor biologisk mångfald och artdiversitet med många hotade och sällsynta arter. Öns skogsområden och naturbetesmarker är av stor ekologisk betydelse nationellt såväl som internationellt genom stor areal äldre ädellövskog med högt innehåll av död ved samt genom förekomsten av öppna och trädbärande naturbetesmarker. Det högproduktiva havsområdet med holmar och skär och med en rik marin flora och fauna ger förutsättningar för områdets höga värde för fisk, marina däggdjur och fågel.

Exploateringsgraden är låg vilket lett till en fristad för en mängd olika arter, varav många är hotade. Landskapet är av stort kulturhistoriskt värde samtidigt som det är vackert och intressant att vandra genom vilket lockar många besökare.

Bevarandemål

Gemensamma bevarandemål för förekommande naturtyper

Samtliga naturtyper ska behålla eller om möjligt utöka sina arealer på bekostnad av icke-naturtyper.

Hydrografiska villkor i form av vattenstånd, strömmar, vågor, vattenutbyte och sötvattensflöde ska variera naturligt i tid och rum. Permanenta förändringar av hydrografen genom byggnation eller annan enskild eller samverkande verksamhet har inte negativ påverkan på utbredning och långsiktig fortlevnad för naturtyper, livsmiljöer eller samhällen och associerande arter.

Naturliga processer som leder till transport av sand såsom sanddrift, erosion och ackumulation, ska tillåtas verka.

Naturtyperna och livsmiljöerna ska vara i ett tillstånd som stödjer dess ekologiska funktioner samt diversiteten i associerade samhällen.

Artsammansättningen ska vara naturlig för naturtyperna och karakteristiska, typiska och utpekade arter ska finnas i livskraftiga populationer.

Förekommande fågelarter ska finnas i livskraftiga populationer och livsmiljön för respektive fågelart ska bibehållas eller öka i området. Fågelarter som behöver väl hävdade strandområden samt kust- och sjöfåglar² prioriteras och gynnas före brun kärnhök och rördrom som är knutna till vassområden.

Påverkan från rovdjur eller boröväre ska inte vara sådan att den långsiktigt hotar förekommande prioriterade fågelarters bevarandestatus.

Främmande arter eller genetiskt främmande populationer ska inte inverka negativt på artsammansättningen eller populationsstorlekar hos naturligt förekommande arter.

Det ska finnas fria passager för djur och växter i alla livsstadier för att upprätthålla en konnektivitet inom området och mellan angränsande områden.

Mänskliga aktiviteter, verksamheter och vistelser ska inte inverka negativt på viktiga processer, funktioner, strukturer samt på karakteristiska och typiska arter samt Natura 2000-arter.

Tillförsel av energi, inbegripet undervattensbuller, ska ligga på nivåer som inte påverkar marina livsmiljöer, landmiljöer eller arter på ett negativt sätt.

² Hävdade strandängar är en naturtyp upptagen i Art- och habitatdirektivet. Arealen för naturtypen har minskat i takt med förändringar i jordbruket. Detta har bl a gjort att arter knutna till habitatet också minskat, t ex flera arter vadarfåglar. Åtgärder för dessa ska därför prioriteras på bekostnad av arter vars habitat är rikligt förekommande på andra platser.

Specifika marina bevarandemål

Naturtyperna ska vara naturliga med avseende på vattenståndvariationer, djupförhållanden, substrat och bottenstruktur så att det finns förutsättningar för bentiska samhällen med associerade arter, att upprätthålla sina ekologiska strukturer och funktioner, artdiversitet och förekomst av arter.

Sedimentationen ska vara naturlig, med försumbar antropogen påverkan, och inte inverka negativt på karakteristiska och typiska arter.

Djuputbredningen av kärlväxter och fleråriga alger ska vara naturlig.

Skada på och störning av, bottenflora och bottenfauna och associerade organismer såsom fisk ska vara försumbar.

Havsområdet inklusive revlar och block ska utgöra en skyddad och ostörd miljö för marina däggdjur och fåglar där de kan hitta föda, vila och reproducera sig.

Det ska finnas förutsättningar för fiskars lek och uppväxt och naturtyperna ska fungera som viktiga födosöksområden för fisk. Särskilt väl ska naturtyperna fungera för plattfisk, sill, ål, sjurygg och torsk.

Rovfisk som till exempel torsk, ska förekomma i livskraftiga populationer med en ålders- och storleksfördelning som möjliggör en naturlig trofisk funktion i näringsväven.

Naturtyperna ska kunna fungera som livsmiljö, födosöks- och övervintringsområde för en stor mängd kust- och sjöfågel av många olika arter.

Vattnet ska vara klart med ett siktdjup och ljusklimat som är förknippat med naturtypen och dess naturliga förutsättningar. Sedimentation och grumling ska endast orsakas av naturliga rörelser i vattnet.

Vattenkvaliteten ska ha minst god status³ inom området. Den antropogena belastningen i form av utsläpp och läckage av övergödande näringsämnen eller kemikalier ska vara i koncentrationer som inte resulterar i negativa direkta eller indirekta effekter på arter och funktioner i naturtyperna. Syrgashalten ska vara god.

Specifika bevarandemål för en viss marin naturtyp

Sublittoral sandbankar med undergrupp (1110, 1111);

Sandbankar med vegetation av ålgräs och andra marina kärlväxter liksom av makroalger ska finnas i området. Det ska även finnas sandbankar fria från vegetation.

---

³ Vattenkvaliteten ska enligt Vattendirektivet ha god ekologisk och kemisk status. Enligt Havsmiljödirektivet är kravet att kvaliteten ska vara av god miljöstatus. Direktiven överlappar från strandlinjen till en sjömil utanför baslinjen.

Strukturbildande vegetation såsom sjögräs och alger ska finnas med en naturlig artsammansättning, utbredning och i ett tillstånd som stödjer dess ekologiska funktioner samt diversitet i associerade samhällen.

Estuarier (1130)

Sötvattenstillförseln ska vara bibehållen med en naturlig blandning av söt- och saltvatten. I åmynningen pågår en naturlig ansamling av finare sediment till sand- och gyttjebankar.

Kustnära laguner (1150);

Hydrologin ska vara ostörd och horisontella grundvattenrörelse opåverkade liksom grundvattnets kemiska egenskaper och temperatur.

Tröskeln och/eller vegetation i mynningen ska vara bibehållen med naturligt begränsat vattenutbyte med omgivande havsområde. Lagunerna ska inte växa igen.

Rev med undergrupperna (1170, 1174);

Blåmusslor ska bilda rev och finnas i livskraftiga populationer och med en täckningsgrad av minst 10 procent.

Terrestra bevarandemål

Vattenståndet ska variera naturligt och översvämningar sker regelbundet och/eller säsongsvis. Hydrologin ska vara naturlig med naturliga vattennivåer som ger upphov till markfuktighet och växelfuktiga miljöer. Hydrologin i områdets sanddynor ska vara ostörd och präglas av återkommande naturliga vattenståndsvariationer. Naturliga processer i form av tramp, saltvattenstänk, periodisk torkstress, sanddrift, erosion/abrasion, ackumulation och transport av sand ska förekomma så att dynornas naturliga utveckling främjas. Vegetationen på strandängar och staggräsmarker ska främst bestå av lågvuxna arter.

Regelbunden hävd ska prägla områdets betesmarker. Låglänta strandängar ska betas och hävdas så att den naturliga floran bevaras och ska fungera som häckningslokaler för markhäckande fåglar av olika arter, främst för vadarfåglar. Igenväxningsvegetation ska inte förekomma annat än i begränsad utsträckning. Naturtyperna ska fungera som häcknings- och födosöksområde, rastplats och övervintringsområde för olika sjö- kust- och flyttfågelarter.

En omväxlande topografi av sanddynor i olika successionsstadier med sparsamt busk- och trädskikt, ska förekomma i området. Marken i de sandiga naturtyperna ska ha ett luckert vegetationstäck och partier med öppen sand. Fysiska strukturer i form av sandblottor, buskbryn, stenmurar, hällar, småvatten och blå bård ska finnas i området.

Träd- och/eller buskskikt ska förekomma sparsamt. Värdefulla träd och buskar, t.ex. bärande och blommande träd och buskar, hålträd, hagmarksträd, grova träd med flera ska finnas. Det ska

finnas gamla träd och föryngring av nya träd som efterträdare av följande trädarter: bok, ek, lind, al. Hagmarksträd ska hamlas.

Småskaliga naturliga processer, som t. ex. trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning ska påverka dynamik och struktur. Ädellövträd ska prägla skogsmiljöer. Krontäckningen ska variera mellan tätare och glesare beskogad mark. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Det ska finnas död ved i olika former inklusive levande träd med döda träddeklar samt hålträd med mulm. Vindskyddade skogsmiljöer med en hög och jämn luftfuktighet ska utgöra ett inslag i området. Gran, buskar och sly/ungträd ska inte tillåtas ta överhanden eller skada de biologiskt gamla och värdefulla träden i området. Igenväxningsvegetation ska inte tillåtas förekomma/dominera i markskiktet. Främmande trädarter ska inte finnas i området.

Typiska arter

Typiska arter skall finnas i livskraftiga populationer

Bevarandemål för Natura 2000-arter

För Natura 2000-arterna gråsäl, knobbsäl, tumlare, läderbagge och hårklomossa är bevarandesyftet att populationerna ska vara livskraftiga och uppnå fullgod bevarandestatus. För arterna relevanta naturtyper ska fungera som livsmiljö för arternas naturliga beteende och utbredning.

Framtida uppföljning av planen kan medföra att nuvarande bevarandemål ändras och att nya mål läggs till.

Beskrivning av naturtyper och arter och deras bevarandestatus

Naturtyper

Sublittoral sandbankar (1110) med undergruppen (1111)

Inom Natura 2000-området finns naturtypen sublittoral sandbankar (1110) som ständigt är täckta av havsvatten. Naturtypen återfinns framförallt i den södra delen och längs den östra delen av området. Substratet domineras av sand, grus och sten men finsand finns i området och då framförallt i den östra delen. Sandbankarna är antingen fria från vegetation eller bevuxna med ålgräs, där täta ålgräsängar förekommer längs den sydsydöstra kusten av själva Hallands Väderö. Ålgräsängar kan bli mycket gamla och fyller en viktig fysisk och biologisk funktion. Rötter och rhizom bildar en rotfilt som stabiliserar bottenmaterialet och skyddar därigenom strandzonen mot eventuell erosion. Ålgäsängar är en viktig livsmiljö som ger substrat, skydd och föda till en mängd olika ryggradslösa djur såsom kräftdjur, blötdjur som snäckor och musslor. Vanliga arter som kan påträffas är kräftdjur som märlor, tångräkor, pungräkor, sandräkor, havsgråsuggor, strandkrabbor och blötdjur som strandsnäckor och blåmusslor. Även grävande musslor som sandmusslor, östersjömusslor (*Macoma baltica* och *M. calcaria*), hjärtmusslor samt de tunnskaliga musslorna *Abra sp.* På de djupare sand- och lerbottnarna

precis utanför området finns även koralldjur som liten piprensare, havsborstmaskar som *Ophelia acuminata* och *O. borealis*, flera olika arter av släktena *Pectinaria* och *Terebellides* samt den stora, mycket tjockskaliga och långlivade musslan islandsmussla. Samtliga av dessa arter är arter som lever i marina miljöer med hög salthalt. Havsborstmaskar som sandmask är vanliga på de grundare sandbankarna i området men även rovborstmaskar som *Nephtys sp* påträffas. Olika småfiskar, såsom sjustrålig och svart smörbult, sandstubb, tångspigg, tångsnälla, större och mindre kantnål men även skrubbskäddor och rödspättor, uppehåller sig gärna i ålgräsängar. Habitatet är en viktig födosöks-, lek- och uppväxtplats för vandrande fiskar som horngädda, sill, skarpsill, tobis samt ål, den senare bedömd som akut hotad, likväl som för mer stationära arter som femtömmad skärlånga, röt- och oxsimpa samt arterna torsk och sjurygg, bedömda som sårbar respektive nära hotad. Sublittoral sandbankar utgör en viktig livsmiljö för sim- och dykänder där de hittar god tillgång på föda.

Naturtypen bedöms i området ha fullgod bevarandestatus även om det finns kunskapsbrister om arter, särskilt för fiskar och för evertebrater, arters utbredning och om naturtypernas utbredning.

Estuarier (1130)

Inom området mynnar ett mindre vattendrag som avvattnar Kappelhamnskarret och för med sig humöst vatten ut i den lilla bukt där den mynnar. Där det söta bäckvattnet möter det salta havsvattnet bildas ett estuarie (1130). Här uppstår brackvattnensmiljöer. Naturtypen har ofta en komplex artsammansättning med marina och limniska djur och växer anpassade att leva i en livsmiljö med växlande salthalt. När sötvatten rinner ut i havet minskar strömhastighet och finare sedimentpartiklar avlagras och kan forma sand- och gyttebankar. Det grunda vattnet och tillförseln av näringsämnen och organiskt material gör att primär- och sekundärproduktionen är hög. I området kan lågväxande kärlväxter som nate och natingar påträffas och på sandområden utan makrovegetation kan påväxten av bentiska kiselalger vara hög. Den höga primärproduktionen och organiska halten ger en god livsmiljö för marina evertebrater som rovborstmask, slammärla, pungräka, tusensnäckor och hjärtmusslor samt yngel av fiskar som skrubbskädda och stubbar. Den höga tätheten av bottenfauna gör estuarier till viktiga födosöksområden för fågelarter knutna till grunda områden.

Naturtypen har i området fullgod bevarandestatus

Kustnära laguner (1150)

Längs kustlinjen finns flera mindre laguner (1150). Laguner utgörs av mer eller mindre avsnörda havsvikar eller vattenområden som skiljs från havet genom sandbankar. Flera av områdets laguner avgränsas till viss del av hällar och närmar sig definitionen av hällkar. Habitatet är prioriterat enligt Natura 2000. Områdets laguner har generellt en liten areal men de få större som finns är värdefulla som rast- och födosöksplatser för sjöfåglar. Här växer bland annat andmat, kransalger och bladvass.

Naturtypen har i området fullgod bevarandestatus.

Rev (1170) och undergruppen Rev - geogent rev 0–30 meter (berg/blocksubstrat) (1174)

Natura 2000-områdets största arealer utgörs av rev (1170). Reven är uppbyggda av antingen hällar eller block i varierande storlek. Blocken kan bilda täta sammanhängande hårbottensstrukturer eller vara mer glest utspridda över en sandbotten. Gränsen mellan rev och sublittoral sandbank går där stenblocken täcker mer än 50% av botten. Ett stort sammanhängande område med rev sträcker sig närmast kusten av själva Hallands Väderö från sydväst, upp längs västra och norra kusten och ner en bit längs den nordöstra kustlinjen. Rev finns även runt de mindre, utspridda öarna. Algfloras sammansättning är i förhållande till i andra marina områden relativt väl undersökt men utbredningen är dåligt uppföljd. Inom området har det påträffats fler än femtio arter av alger där flertalet är rödalger, bland annat fjäderdun som finns med på rödlistan i kategorin kunskapsbrist (DD). Artsammansättningen är zonerad och påminner om den som återfinns längre norrut längs västkusten. Flera vanliga storväxta brunalger förekommer i området. Brunalgen sågtång finns ner till tre meters djup framför allt längs den nordöstra och östra delen av huvudön och i övrigt sparsamt. Snärjtång förekommer i hela området medan ektång förekommer sparsamt i väster. På djup mellan tio och tjugo meter förekommer rikligt med skräppetare och fingertare och dominerar på dessa djup vegetationen tillsammans med rödalger som nervtång och ekblading. På djup ner till tio meter domineras algfloran av rödalger som kräkel tillsammans med olika rödblåd (*Coccotylus truncatus* och *Phyllopora spp*). Andra fleråriga rödalgsarter är ullsleke och grovsleke, havsris, karragentång, ribbeblad och rödris men även mer storväxta bredbladiga rödalger som söl påträffas. Bland och på algerna hittar man fastsittande djur som taggig tångbark, arter av havstulpaner, rörbyggande havsborstmaskar som trekantmask och spiralrörsmask samt brödsvamp. På reven hittar man även tagghudingar som vanlig sjöstjärna, kamsjöstjärna samt flera olika arter av ormstjärnor, kräftdjur som strandkrabba, hummer och eremitkräftor, flertal blötdjur som blåmussla, strandsnäcka, rovsnäckorna valthornssnäcka och neptunsnäcka. Svampdjur som brödsvamp och olika arter av kiselsvampar är vanliga på stenreven liksom att det både södra och norr delen av området påträffats höga tätheter av anemonen havsnejlika, anemoner av släktet *Edwardsia* samt koralldjuret död mans hand. Inom området finns även anemonen *Stomphia coccinea*, bedömd som sårbar. Stenrev uppbyggda av block täckta av vegetation är omtyckta livsmiljöer av fisk, både för uppväxande pelagiska fiskar och mer stationära kustfiskar. Områdets fiskfauna är inte så väl inventerad men här finns med säkerhet stensnultra, berggylta, tejestefisk, skrubbskädda med flera. Med utgångspunkt från ett referensområde för kustfiske inne i Skälderviken återfinns sannolikt arter som torsk, ål, gråsej, vitling, rödspätta, skrubbskädda, öring, ox-, röt-, och skäggsimpa, förutom stensnultra andra läppfiskar som skärsnultra, tobiskung och tånglake samt hotade arter som torsk, ål och lyrtorsk som fångats inne i Skälderviken.

Reven är inte tillräckligt väl inventerade för att kunna avgränsa och definiera biogena rev med musselbankar även om blåmusslor har konstaterats. Musslorna fyller en viktig funktion som filterare och musselbankar utgör viktiga habitat och livsmiljöer för en lång rad andra arter som till exempel små kräftdjur. Musslorna utgör även en födoresurs för dykänder medan små musslor och dess associerade kräftdjur äts av olika arter av fisk. Halland Väderös stora områden med rev utgör men sin goda tillgång på fisk en viktig livsmiljö för den stora knubbsälkolonin, för gråsäl och tumlare som rör sig inom området samt av övervintrande och häckande fåglar som är beroende av dessa livsmiljöer.

Naturtypen bedöms i området ha fullgod bevarandestatus även om det finns kunskapsbrister om arter, särskilt för fiskar och för evertebrater, arters utbredning och om naturtypernas utbredning.

Annuell vegetation på driftvallar (1210)

På många ställen längs stränderna finns driftvallar (1210). Dessa uppkommer genom att tång, vass eller annan vegetation drivit med strömmar och vågrörelser genom vattnet och lagrats upp som ”vallar” längs stränderna. Driftvallar förekommer på flacka stränder dominerade av sten, grus och sand. På det ofta mycket kväverika underlaget är förekomsten av en frodig vegetation vanlig. På Väderöns driftvallar växer bl.a. sodaört, marviol, toppdån, strandmålla och trampört. Naturtypen bedöms i området till största del ha fullgod bevarandestatus.

Perenn vegetation på steniga stränder (1220)

På den lilla ön Vinga skär mitt mellan Hallands Väderö och Torekov finner man Natura 2000-områdets enda förekomst av sten- och grusvallar (1220). Vinga skär är kanske framförallt värdefull som lokal för häckande fåglar och här häckar bl.a. gråtrut, sillgrissla och tordmule. I naturtypen växer bl.a. strandbeta, strandaster, strandråg, rörflen och saltnarv. Naturtypen bedöms i området ha fullgod bevarandestatus.

Vegetationsklädda havsklippor i atlantkust eller östersjökust (1230)

De vegetationsklädda havsklipporna (1230) finns dels längs Väderöns kustremsa och dels på många av de skär och småöar som finns kring ön. Större sammanhängande partier med naturtypen finns kring fyren på nordvästra delen av Väderön samt på de mindre öarna Stora och Lilla Orskär strax sydväst om Väderön. I naturtypen växer bl.a. kärleksört, dansk skörbjuggsört, tulkört och bergbräsmå. I naturtypen förekommer även bohummarrisp som på Hallands Väderö har sin enda växtplats i Skåne. Naturtypen bedöms i området ha fullgod bevarandestatus.

Atlantiska havsstrandängar (Glauco-Puccinellietalia maritimae, 1330)

Salta strandängar (1330) förekommer fläckvis kring en stor del av Väderöns kuststräcka, men har sin största utbredning i de sydöstra delarna. Strandängarna på ön har en lång hävdkontinuitet. I naturtypen förekommer bl.a. revigt saltgräs, trift, bohummarrisp, gulkämpar, strandaster, salttåg, krypven och gåsört. I flera av strandängspartierna finns inslag av blottad hållmark och småvatten. Fläckvis breder en- och björnbärsbuskage ut sig. De salta strandängarna på Hallands Väderö är betydelsefulla för häckande fåglar. Naturtypen bedöms i området till största del ha icke fullgod bevarandestatus på grund av ett för tätt buskskikt och en viss näringspåverkan.

Kustnära vandrande sanddynor med sandrör (vita dynor, 2120)

De vita dynorna (2120) utgör sanddynssuccessionens andra stadium efter fördynorna och består av lös sand som bara delvis binds av växter. Dynorna uppkommer i exponerade områden där sand förs upp på stranden av vågorna och vidare in över land med vinden och innebär att den vindburna sanden ackumuleras varaktigt. Vegetationen består främst av gräs som sandrör och

strandråg. Dynerna har en vit till svagt grå färg, och kan i ett senare skede övergå till naturtypen ”grå dyner” (2130).

I Natura 2000-området finns två mindre arealer med vita dyner. Ett av partierna ligger strax söder om Sandhamn och en ute på Vinga skär. Utöver sandrör och strandråg finner man i naturtypen arter som strandmålla, flikmålla, spjutmålla och sodaört. Naturtypen bedöms i området ha icke fullgod bevarandestatus på grund av brist på rörlig sand och igenväxning med ris- och buskvegetation.

Permanenta kustnära sanddyner med örtvegetation (grå dyner, 2130)

Grå dyner (2130) finns på Hallands Väderö både kring Sandhamn och i mindre omfattning nere i sydvästra delen av ön. Det största sammanhängande delområdet med naturtypen finns strax norr om Sandhamn och detta område ingår i ett större område med välhävdad betesmark. I fältskiktet finner man arter såsom backtimjan, backlök, gulmåra, käringtand, trift, fårsvingel, borsttåtel och sandstarr. Större delen av naturtypen i området bedöms ha fullgod bevarandestatus. En mindre del av naturtypen bedöms ha icke fullgod bevarandestatus på grund av svag hävd och igenväxning.

Torra hedar (alla typer) (4030)

Torra hedar (4030) finns i området både i norra delen av ön, mellan Sandhamn och fyren, och i södra delen av ön, mellan Skogvaktarebostället och Kungshamn. Väster om Sandhamn finns ett stort parti med öppen och välhävdad torr hed vars buskskikt bl.a. har glesats ut i samband med Life-projektet BushLife. Mindre partier med naturtypen har ännu ett kraftigt buskskikt. I det större sammanhängande hedområdet finns inslag av småvatten, sandblottor och stenhällar. Röjning och gallring har i samband med BushLife även utförts på hedar kring Skogvaktarebostället på södra delen av ön. Även detta delområde är välhävdad.

I fältskiktet på de torra hedarna på Hallands Väderö finner man bl.a. arter som ljung, backtimjan, jungfrulin, jordtistel, trift, ängsvädd och knägräs. Buskskiktet består främst av en med inslag av bl.a. slån, hagtorn och björnbär. Trädskiktet är relativt glest och består bl.a. av arter som ek, bok, björk, lind och vildapel. I det större sammanhängande hedpartiet väster om Sandhamn finns enstaka hamlade träd samt ett fåtal värdefulla grova ekar, hagmarksträd och buskar.

Naturtypen bedöms i området till största del ha fullgod bevarandestatus. En mindre del av naturtypen har icke fullgod bevarandestatus på grund av igenväxning med buskar.

Enbuskmarker på hedar och kalkgräsmarker (5130)

På stora delar av Hallands Väderö finner man betade buskmarker av varierande karaktär. Merparten av betesmarkerna på ön utgörs av naturtypen enbuskmarker (5130). Buskskiktet i naturtypen består främst av en men även av björnbär, slån, hagtorn och rosenbuskar. Bitvis är täckningsgraden mycket hög. Här och var i naturtypen växer även ek och bok. Större partier med enbuskmarker finns på öns södra delar, kring bebyggelsen i Kungshamn, samt på den norra

halvan av ön. I fältskiktet finner man bl.a. arter som ljung, knägräs, backtimjan, trift, ängsvädd, axveronika, vildlin och stagg. Enbuskmarkerna är även av betydelse för fågellivet och bl.a. häckar törnskata i naturtypen.

Vegetationen i naturtypen är delvis påverkad av fosfor-/kaliumgödsling som utfördes vid två skilda tillfällen i mitten av 1950-talet då djurhållarna klagat över djurens tillstånd efter sommarbetet och varit tveksamma till att släppa ut fler djur. En betydande del av enbuskmarkerna har på grund av svag hävd vuxit igen kraftigt med främst en men även andra buskslag. I fuktigare partier finns även ett betydande uppslag av sly. Under BushLife-projektet har igenväxningsvegetation röjts och gallrats på några av partierna med enbuskmark vilket har förbättrat naturtypens status på Hallands Väderö.

Naturtypen bedöms i området till största del ha icke fullgod bevarandestatus på grund av igenväxning och till viss del näringspåverkan. Knappt hälften av naturtypens areal i området bedöms dock ha fullgod bevarandestatus.

Artrika stagg-gräsmarker på silikatsubstrat (6230)

Staggräsmarker (6230) finns på Hallands Väderö dels i ett mindre parti i anslutning till fyren i norr och dels i ett större sammanhängande parti mellan Skogvaktarebostället och Kungshamn i söder. Naturtypen ingår på Väderön i områden som betas. Delar av det större partiet med staggräsmark har tidigare nyttjats som åkermark. I naturtypen växer bl.a. stagg, ljung, oxtunga, hundtunga, vitmåra, liten hundstarr och backtrav. Staggräsmarkerna på Hallands Väderö är till största del öppna men det finns inslag av busksnår med olika björnbärsarter såsom skånebjörnbär, luddbjörnbär, klobjörnbär och sötbjörnbär. Naturtypen bedöms i området ha icke fullgod bevarandestatus till följd av näringspåverkan och partier med igenväxningsvegetation.

Artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ (6270)

Silikatgräsmarker (6270) finns i två delområden på Hallands Väderö, i anslutning till staggräsmarkerna (6230). Bägge delområdena betas och är välhävdade samt mycket svagt näringspåverkade. Naturtypen är övervägande öppen med endast enstaka inslag av buskar som en och björnbär. Floran är bitvis värdefull och man finner bl.a. arter såsom trift, käringtand, gulmåra, bockrot, svartkämpar, ängsvädd och backnejlika. På silikatgräsmarken har många olika fjärilsarter observerats, däribland mindre purpurmätare, mindre guldvinge och slättergräsfjäril. Naturtypen bedöms i området ha fullgod bevarandestatus.

Fuktängar med blåttåtel och starr (6410)

Mindre partier med fuktäng (6410) finns spridda över stora delar av Hallands Väderö. De största arealerna med naturtypen finns kring Oakärret/Oadammen som ligger ungefär i mitten av ön. Delar av fuktängen nära Skogvaktarebostället har tidigare nyttjats som åkermark. Fuktängarna domineras av blåttåtel men här växer även arter som hundstarr, hirsstarr, blåsstarr, stjärnstarr, stagg, knapptåg, blodrot, kråklöver, ängsbräsma och stenmåra.

Naturtypen bedöms i området till största del ha icke fullgod bevarandestatus på grund av svag hävd.

Högörtängar (6430)

På Hallands Väderö finns endast ett mindre parti med högörtäng (6410). Denna högörtäng är belägen öster om fyren, i norra delen av ön. I naturtypen växer bl.a. kärrtistel, älgräs och rödblåra. Naturtypen bedöms i området ha icke fullgod bevarandestatus på grund av svag hävd och igenväxning.

Öppna svagt välvda mossar, fattigkärr intermediära kärr och gungflyn (7140)

Öppna mossar och kärr (7140) finns på Hallands Väderö kring Oakärret som ligger i öns centrala delar och intill Hälledammen i sydöstra delen av ön. I naturtypen på ön växer bl.a. flaskstarr, kråklöver, vattenklöver, fackelblomster och kärrmaskros. Bland mossorna finns arter som krokvitmossa, uddvitmossa, sumpvitmossa och kärrskedmossa.

Hälledammen är vattenfylld under större delen av året men torkar ut under sommarmånaderna. Kring Hälledammen finns det i naturtypen igenväxningsvegetation i form av bl.a. olika viden, brakved, björk och klibbal. Hälledammen har tidigare hävdats genom slåtter. Området kring Oakärret har inte använts som slåtteräng utan har istället präglats av långvarig betesdrift. Oakärret växte igen under andra halvan av 1900-talet men har sedan dess återhämtat sig tack vare röjningar och återupptagen betesdrift.

Naturtypen bedöms i området till största del ha fullgod bevarandestatus. En mindre del av naturtypen bedöms ha icke fullgod bevarandestatus på grund av igenväxning.

Pionjärvegetation av Sedo-Scleranthion eller Sedo albi-Veronicion dille-nii-typer på silikatbergstytter (8230)

Hällmarkstorräng (8230) finns fläckvis främst i de nordligaste och sydvästligaste delarna av Hallands Väderö. Hällarna är tidvis mycket torra och vegetationen består därför främst av torktåliga kärlväxter, lavar och mossor. Några av partierna med hällmarkstorräng är nästintill helt kala medan andra har utvecklat ett närmast heltäckande botten-/fältskikt. I naturtypen växer bl.a. tjärblomster, bergsyra, styvmorsviol, vårtåtel och trift. I klippsspringor i naturtypen kan man hitta den lilla ormbunksarten svartbräken.

Hälften av områdets hällmarkstorrängar bedöms ha icke fullgod bevarandestatus på grund av igenväxning med buskvegetation.

Trädklädd betesmark (9070)

På Hallands Väderö finns två områden med trädklädd betesmark (9070) på den norra delen av ön. Ek och bok utgör dominerande trädslag i naturtypen, men i det norra partiet finns även ett betydande inslag av lind. Utöver dessa trädslag förekommer även al, björk, vildapel, sälg och rönn. Naturtypen har lång kontinuitet som betesmark och hyser många värdefulla träd.

En stor del av träden i naturtypen är grova och det finns flera bokar och ekar med en omkrets på över 4 meter. Enstaka exemplar av ek med omkrets på över 5 meter finns också. De grövsta träden på den trädklädda betesmarken är en al med omkrets på 8,1 meter och en ek med en omkrets på 7,9 meter. Det finns även ask och lind med omkrets på över 3 meter. Flera av träden på den trädklädda betesmarken hamlas.

Floran skiftar något mellan öppnare och slutnare delar av den trädklädda betesmarken, men bland växterna i naturtypen finns t.ex. gråfibbla, gökärt, mandelblom, vårbrodd, liten blålocka, rödven och skogsstjärna. De många gamla och grova lövträden i naturtypen hyser även en rik lavflora med arter som örtlav, ärgspik, asplav, blek kraterlav, bokkantlav, bokvårtlav, cinnoberfläck och liten ädellav. I naturtypen växer även Natura 2000-arten hårklomossa.

Tack vare den rika förekomsten av grova ädellövträd med håligheter och mulm finner man en rik fauna med vedlevande insekter, däribland Natura 2000-arten läderbagge. Till rariteterna hör mulmknäppare och svart guldbagge. På de gamla ekarna finner man även det rödlistade spindeldjuret gammelekklokrypare. De grova hålträden utgör också hemvist åt en rad fladdermusarter.

De trädklädda betesmarkerna växte under senare delen av 1900-talet igen. Från slutet av 1990-talet har röjningar och gallringar gjorts i trädbeståndet för att förlänga de gamla trädens livslängd. Röjningarna har gett positiva effekter och bl.a. har antalet lavararter ökat.

Naturtypen bedöms i området ha fullgod bevarandestatus.

Lövsumpskogar av fennoskandisk typ (9080)

Naturtypen lövsumpskog (9080) finns på den södra delen av ön, kring det skogsområde som kallas för Söndre skog. Det största delområdet med naturtypen finner man kring Kappelhamnskärret som är Väderöns största alkärr. Klival utgör dominerande trädslag i naturtypen, med inslag av bl.a. asp, björk, alm, ek, lind och rönn. I fältskiktet finner man arter som majbräken, lundbräken, liljekonvalj, harsyra, storrams och ekorrhör.

Det stora partiet med lövsumpskog kring Kappelhamnskärret är flerskiktat och har ett trädbestånd med en ålder på 80 till 130 år. Spår av tidigare skogsbruk, hävd eller dikningsföretag saknas. Död ved förekommer i riklig mängd, grova träd är tämligen allmänna och gamla träd är allmänt-rikligt förekommande.

Övriga partier med lövsumpskog är en- eller tvåskiktade och har ett trädbestånd med en ålder på 55 till 80 år. Det finns delar som är tydligt påverkade av tidigare hävd och några av delområdena betas i dagsläget. Det finns i dessa delar endast lite död ved och grova träd saknas. Gamla träd förekommer dock i enstaka exemplar eller tämligen allmänt.

Naturtypen bedöms i området till allra största del ha fullgod bevarandestatus.

Bokskog av fryle-typ (9110)

Den näringsfattiga bokskogen (9110) finns på sydöstra delen av Hallands Väderö, i det område som kallas för Söndre skog. Naturtypen har flera värdefulla inslag såsom senvuxna träd, träd med döda delar, hålträd med mulm samt grov, död ved. Söndre skog är betesfredad sedan 1858 och här och var står vidkroniga äldre träd som vittnar om att området varit mer öppet en gång i tiden. Betesfredning rådde även periodvis under de svensk-danska krigerna på sent 1600-tal och tidigt 1700-tal.

Den näringsfattiga bokskogen domineras av bok med inslag av bl.a. ek och björk. Skogen är tvåskiktad och trädbeståndet har en ålder på 180 till 260 år. Död ved förekommer i riklig mängd och både gamla och grova träd förekommer tämligen allmänt. Det finns endast svag till måttlig påverkan av äldre skogsbruk. Naturtypen har mycket höga värden men det råder en viss brist på nyckelträd i underskiktet. På sikt, utan lämpliga bevarandeåtgärder, kan detta leda till en brist på arvtagare till dagens värdefulla träd.

I fältskiktet finns arter såsom buskstjärnblomma, blåbär, ekorrbär, vårfryle och kruståtel. På grund av den rikliga förekomsten av gamla och grova träd så finner man i Söndre skog, liksom på andra delar av Hallands Väderö, en artrik lavflora med flera rödlistade arter. I den näringsfattiga bokskogen finns bl.a. bokvårtlav, ädelkronlav, röd pysslinglav, lunglav och ädellav. Läderbagge har påträffats i området med näringsfattig bokskog.

Naturtypen bedöms i området ha fullgod bevarandestatus.

Bokskog av Asperulo-Fagentum-typ (9130)

En mindre del av Söndre skog utgörs av näringsrik bokskog (9130). Naturtypen domineras av bok men har även ett betydande inslag av ek. Den näringsfattiga bokskogen är enskiktad och har ett trädbestånd med en ålder på 130 till 180 år. Naturtypen är delvis påverkad av tidigare bete men är idag betesfredad. Det finns även en svag till måttlig påverkan från sentida skogsbruk. Mängden död ved i naturtypen är måttlig men både gamla och grova träd förekommer i allmän till riklig utsträckning. Det finns även enstaka brandskadade träd. Hålträd med mulm, grova död ved, ädellövträd med döda delar och torrakor finns i naturtypen.

Den näringsrika bokskogens fältskikt påminner om den man finner i den näringsfattiga bokskogen (9110). Här finner man bl.a. arter som harsyra, ekorrbär, tandrot, skogsstjärna, skogsbingel och vildkaprifol. Även här är lavfloran rik med arter som bokvårtlav, bokkantlav, jättelav, lunglav, havstulpanlav och örtlav.

Naturtypen bedöms i området ha fullgod bevarandestatus.

Lind-lönnskogar i sluttningar och raviner (9180)

I norra delen av Söndre skog finns två mindre partier med ädellövskog i branter (9180). I naturtypen finner man trädslag som lind, bok, ek, björk och rönn. Trädbeståndet har en ålder på 80 till 130 år. Det östra delområdet är flerskiktat och det västra tvåskiktat. Det östra delområdet

har rikligt med död ved men endast enstaka gamla och grova träd. Det västra delområdet har lite död ved men gamla och grova träd förekommer tämligen allmänt. Spår från skogsbruk saknas i naturtypen. I fältskiktet finner man arter som ekorrhår, storråms och vildkaprifol. Bland lavarna finns bokvårtlav och havstulpanlav.

Naturtypen bedöms i området ha icke fullgod bevarandestatus på grund av brist på död ved samt gamla och grova träd.

Äldre ekskogar på sura, sandiga slättmarker (9190)

Näringsfattig ekskog (9190) finns på den södra delen av Hallands Väderö, i Söndre skog. Naturtypen har lång skoglig kontinuitet och hyser ett stort antal gamla och grova träd, däribland den så kallade Kungseken som är en av landets största bergekar med sin omkrets på 5,4 meter. Ek utgör dominerande trädslag i naturtypen men här finns ett stort inslag av bok. Al, björk, lind, lönn, rönn och tall förekommer också.

Större delen av den näringsfattiga ekskogen på Hallands Väderö har ett trädskikt med en ålder på 130 till 180 år. Det finns även mindre partier med något yngre träd, 80 till 130 år. De östra och norra delarna av naturtypen är flerskiktad medan övriga är tvåskiktade. De två delområdena i nordväst har rikligt med död ved och resterande delar av naturtypen har måttligt med död ved. Gamla och grova träd förekommer tämligen allmänt eller allmänt till rikligt, bortsett från det stora östra ekskogspartiet som är tydligt påverkat av äldre skogsbruk och endast har enstaka grova träd.

I naturtypens fältskikt finns arter som harsyra, ekorrhår, lundslok, skogsstjärna, buskstjärnblomma, getrams och ängskovall. Vildkaprifol och murgröna förekommer också. På de äldre träden finns en rik lavflora med arter som bl.a. bokkantlav, bokvårtlav, havstulpanlav och ädellav.

Den absoluta merparten av naturtypen i området bedöms ha fullgod bevarandestatus.

Alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0, 9750)

Svämlövskog (91E0, 9750) förekommer spridd över stora delar av Hallands Väderö och finns huvudsakligen kring de olika kärren och våtmarkerna, såsom Pys mosse, Ulagapskärret, Oakärret och Tångakärret. Svämlövskogen utgör en betydande del av skogsmiljöerna på Hallands Väderö och domineras av klibbal med inslag av bl.a. ask, asp, alm, björk, bok, ek och rönn.

Svämlövskogen på ön är relativt ung och de flesta av trädbestånden i naturtypen har en ålder på 55 till 80 år. Vid Tångakärret och norr om Oakärret finns något äldre bestånd med en ålder på 80 till 130 år. Naturtypen är huvudsakligen enskiktad men både tvåskiktade och flerskiktade partier förekommer. Inslaget av död ved varierar från måttligt till rikligt. Gamla och grova träd saknas eller förekommer endast i enstaka exemplar förutom i svämlövskogen vid Tångakärret där de finns i tämligen allmän utsträckning.

I svämlövskogarna på Väderön finner man växter som bl.a. bäckbräsa, ekorrhär, harsyra, majbräken, skogsbingel och skärmstarr. Här finns även mossor som blåmossa, guldlockmossa och klippfrullania. Bland lavarna kan glansfläck, blek kraterlav, bokvårtlav och stor knopplav nämnas.

Naturtypen bedöms i området till största del ha icke fullgod bevarandestatus på grund av brist på död ved och gamla samt grova träd.

Icke naturtyper

Ädellövskog (907) utvecklas mot näringsrik ek- eller ek-avenbokskog (9160)

I norra delen av Söndre skog finns ett mindre område med ädellövskog (907) som utvecklas mot näringsrik ekskog (9160). Utvecklingsmarken domineras av ek och bok med inslag av bl.a. al, lind och rönn. Skogen är tvåskiktad och har ett trädbestånd med en ålder på 80 till 130 år. Det finns måttligt med död ved men gamla och grova träd saknas. I fältskiktet finns bl.a. buskstjärnblomma, lundbräken, gökärt och storrams. Utvecklingsmarken mot näringsrik ekskog utgör 0,7 hektar.

Lövsumpskog (909) som utvecklas mot lövsumpskog av fennoskandisk typ (9080)

Lövsumpskog (909) som utvecklas mot lövsumpskog (9080) finns på Hallands Väderö dels öster om Nörre skog och dels sydost om Oakärret. Utvecklingsmarken är enskiktad och har ett trädbestånd med en ålder på 55 till 80 år. Klibbal utgör dominerande trädslag men här finns även ett inslag av bl.a. björk, bok, ek och rönn. Gamla och grova träd saknas i naturtypen och det finns endast lite död ved. Till florans hör bl.a. skärmstarr, ekorrhär, ängskovall och vildkaprifol. Utvecklingsmarken mot lövsumpskog utgör sammanlagt 4,6 hektar.

Natura 2000 – arter

Gråsäl (1364)

Gråsäl är störst av Sverige tre sälarter. En vuxen hanne väger upp till 300 kilo och är 230 centimeter lång medan honorna är mycket mindre och väger upp till 170 kilo och är 195 centimeter långa. Arten förekommer i Norra Atlanten och i Östersjön där utbredningen är uppdelad i tre huvudområden. Den målmedvetna historiska jakt som bedrivits gör att arten numera framför allt förekommer i centrala Östersjön sedan den utrotades på västkusten redan på 1800-talet. I början av 1900-talet var gråsäl vanlig i hela Östersjöområdet men numera är vattnen runt Falsterbohalvön artens sydligaste permanenta uppehållsplatser. Under 1960- och 1970-talen drabbades gråsälarna hårt av miljögifter som gjorde honorna sterila vilket ledde till att populationen minskade kraftigt. Tack vare minskad miljögiftbelastning har antalet individer ökat igen fram till 2005. Ökningstakten har dock varit påtagligt lägre i södra delarna av Östersjön och efter 2005 har populationerna åter oroande nog minskat i centrala Östersjön. Det går inte utesluta att orsaken är spridning av nya miljögifter som till exempel bromerade flamskyddsmedel. I Kattegatt och runt Falsterbohalvön ökar antalet individer även om man i Kattegatt fortfarande endast påträffar enstaka gråsäl i knubbsälkolonierna liksom inne i

Skälderviken. Unga gråsäl rör sig över stora områden och bibehållen eller ökad konnektivitet mellan sälområden är därför viktigt för att populationerna ska kunna öka och ha fortsatt genetiskt utbyte med varandra.

Honorna blir könsmogna vid tre till fem års ålder och hanarna vid fyra till åtta års ålder. Gråsäl som lever i Östersjön föder kuten på land eller på is i februari-mars. Vid födseln har kuten embryonalpäls och kan inte simma. Kuten diar i cirka tre veckor och honan lämnar därefter ungen efter att ha tappat uppemot 40 procent av sin vikt under digivningen. Dödligheten bland unga gråsäl är hög, upp till 30–35 procent fram till avvänjningen. Fram till vuxen ålder är dödligheten mycket svår att uppskatta men unga gråsäl är överrepresenterade bland de sälar som drunknar i fiskeredskap. Sälar som når vuxen ålder kan däremot bli gamla dock sällan över 30 år i det vilda. Gråsäl äter all slags fisk. Sill dominerar men även skarpsill, sik och plattfisk är vanliga och unga gråsäl äter även kräftdjur, musslor och snäckor.

De största hoten mot gråsäl är miljögifter, som bifångst i fiskenät, undervattensbuller, utfiskning eller förändringar i fiskfaunan som gör att kvalitet på födan försämras, exploatering eller fragmentering av viktiga livsmiljöer samt störning av viktiga rastplatser på land.

Gråsäl påträffas främst på Hallands Väderös östra sida och arten är inte lika utbredd som knobbsälen. Föryngring har kunnat dokumenteras.

Gråsälens bedöms ha fullgod bevarandestatus inom Natura 2000-området.

Hårklomossa (1383)

Hårklomossa växer på stenblock, trädbaser och basen av buskar längs med stränder till sjöar och långsamt rinnande vattendrag där vattennivån har stora och naturliga fluktuationer. Den är knuten till den zon som översvämmas och dränks varje år och växer bara på stränder till vattensamlingar med ganska stora skillnader mellan högsta och lägsta vattenstånd (vattenståndsamplitud).

Sporkapslar är ytterst sällsynta i större delen av landet, och i Skåne står sannolikt vegetativ spridning för all förekommande spridning av arten. Arten förväntas vid vegetativ spridning normalt bara kunna sprida sig som mest 5 meter under en 10-årsperiod, och då i en linjär spridning längs med vattendrag. Detta innebär att arten har extremt svårt att sprida sig till nya lokaler, och skulle arten försvinna helt från en plats, så är det osannolikt att den skulle återetablera sig i den lokalen.

En måttlig störning i form av tillfälliga starka flöden och översvämningar gör att slingor av mossan lossnar och sprider sig till nya platser nedströms. För hård reglering av de vattendrag som mossan växer kring kan som bäst hindra arten från att sprida sig, och som sämst slå ut artens lokala population helt.

Hårklomossa dokumenterades för första gången på Hallands Väderö under 2003, senare även under 2016. Mossan påträffades i Tångakärret, på öns norra halva. I dagsläget finns inga ytterligare fynd av hårklomossa på Hallands Väderö.

Hårklomossa bedöms ha icke fullgod bevarandestatus inom Natura 2000-området bl.a. till följd av artens nuvarande relativt lilla utbredningsområde samt att endast enstaka fynd har dokumenterats.

Knubbsäl (1365)

Knubbsälen är mycket mindre än gråsälen. Vuxna hanar väger upp till 120 kilo och är 170 centimeter långa medan honorna blir cirka 150 centimeter och väger 90 kilo. Knubbsäl förekommer längs Västkusten, söderut till Öresund, samt i ett begränsat område på södra Öland och södra Smålandskusten vilka utgör en egen population, isolerad från den på västkusten. På Hallands Väderö finns en koloni av knubbsäl och det är vanligt att man ser knubbsäl inne i Skälderviken där Skälronnen och blocken vid Ronnen utgör fasta tillhåll. Knubbsälarna är inte lika påverkade av miljögifter som gråsälarna men har flera gånger drabbats hårt av utbrott av sälpest, en variant av valpsjukeviruset. Forskning visar dock att sälpopulationer på kort tid kan återhämta sig från epidemier. För att klara det behöver de ha god tillgång på föda och i övrigt en normal tillväxthastighet med individer i god kondition. Honorna blir könsmogna vid 3–4 års ålder och får sin första kut i genomsnitt vid nästan 5-års ålder. Kuten föds i juni vilket är under samma period som gråsälarna byter päls vilket förstärker konkurrensen om liggplatser. Kutpälsen fälls normalt innan eller strax efter födseln och kuten kan därför simma nästan direkt efter födseln. Digivningen varar 3–4 veckor och ger en kraftig viktökning. Därefter lämnar kuten modern. Vuxna djur byter päls under senare delen av juli och in i augusti och tillbringar då en stor del av tiden på land.

Knubbsälen är opportunist i sitt födoval och livnär sig på de fiskarter som finns tillgängliga för tillfället men studier visar att olika arter av plattfisk dominerar. Den äter därmed ett stort antal fiskarter som i huvudsak fångas i anslutning till vegetationsfria grunda mjukbottnar. Den har svårare att fånga fisk i områden med vegetation. Torsk och tobis är andra viktiga bytesarter.

De största hoten mot knubbsäl är virusutbrott, miljögifter, som bifångst i fiskenät, undervattenbuller, utfiskning eller förändringar i fiskfaunan som gör att kvalitet på födan försämras, exploatering eller fragmentering av viktiga livsmiljöer samt störning av viktiga rastplatser på land.

Efter att knubbsälen blev fridlyst har kolonin på Hallands Väderö ökat från 10 individer till drygt 400 individer (vid millennieskiftet). Under hösten när kutarna växt till sig och vant sig vid båttrafiken uppehåller de sig ofta på Sandskär och Brötholmarna. Under vintern kan de ofta ses på Själahundsskären i Sandhamn.

Knubbsäl bedöms ha fullgod bevarandestatus inom Natura 2000-området.

Läderbagge (1084)

Läderbaggen är starkt knuten till äldre ihåliga lövträd med rikliga mängder mulm, där larverna lever och utvecklas. Arten har en larvutveckling på minst 3–4 år. I Sverige är ek det överlägset viktigaste trädslaget eftersom detta är det helt dominerande trädslaget bland ihåliga träd med mycket mulm. Svenska fynd av läderbagge finns även från ask, bok, lind, klibbal, hästkastanj, alm, apel, asp och andra träd som blir ihåliga. Det är även viktigt att stammen är solbelyst för att skapa rätt mikroklimat inne i trädet. Läderbaggen är inte spridningsbenägen, och upp till 80–90% av de vuxna individerna lämnar inte det träd där de kläckts. Detta gör de träd där läderbaggen redan finns väldigt värdefulla för populationen. När läderbaggen väl förflyttar sig så förflyttar den sig inte särskilt långt, utan det längsta förflyttningsavståndet som har observerats i Sverige är cirka 500 meter. Arten gynnas av betesdrift, slåtter och plockhuggning eller motsvarande ingrepp som håller trädskiktet glest och luckigt.

Läderbaggen har varit känd på Hallands Väderö sedan 1970-talet. Arten verkar utgöra en stabil population med god tillgång till gynnsamma miljöer. Tillgången är dock inte säkrad på längre sikt i och med föryngringssvårigheterna för bl.a. bokbeståndet. Arten är påträffad på flera platser på Hallands Väderö, i Söndre skog och Nörre skog och däremellan samt vid Tångkärret. Läderbagge har på ön påträffats både i bok och ek.

Läderbagge bedöms ha icke fullgod bevarandestatus inom Natura 2000-området till följd av bl.a. igenväxning av lämpliga boträd och för att populationen som helhet på ön är isolerad från fastlandslokaler.

Tumlare (1351)

Tumlaren är en liten tandval där vuxna djur är 1,4–1,7 meter långa. De kan ses ensamma eller i små grupper. I svenska vatten förekommer tre genetiskt distinkta populationer och av dem är det främst Bälthavspopulationen nyttjar havsområdet i Skälderviken som livsmiljö. Tumlaren är en migrerande art som rör sig över stora områden och det finns inga exakta populationsgränser samtidigt som kunskapsbristen om arten är stor.

Tumlaren har ett högt energibehov, särskilt vuxna dräktiga och digivande honor, och är starkt knuten till produktiva områden. Vanligen rör de sig i områden med ett vattendjup på 20 till 200 meter men honor med kalvar kan gå in på grunt vatten, ända in på 1,5 till 2 meters djup. Tumlaren följer till viss del sina bytesdjurs vandringar. Fet stimfisk, som till exempel sill eller den art som har högst energiinnehåll för tillfället, men även bottenlevande fisk står på menyn.

Tumlare blir könsmogna vid tre till fyra års ålder men endast 25–30 procent av honorna blir så gamla att de lyckas föda upp en kalv. Honan är dräktig i cirka tio månader och föder en kalv varje eller vartannat år. Kalven föds under försommaren och dias under cirka tio månader och är under denna period helt beroende av honan för sin överlevnad. Arten är förhållandevis kortlivad, cirka tolv år, om de når vuxen ålder, och har låg reproduktionsförmåga vilket gör den mycket känslig för människoorsakad dödlighet.

Tumlaren är helt beroende av sin hörsel för att överleva vilket gör den mycket känslig för buller. Den använder sig av ekolokalisering för att kommunicera, navigera och för att hitta föda.

De största hoten mot tumlare är som bifångst i fiskenet, undervattenbuller, utfiskning eller förändringar i fiskfaunan som gör att kvalitet på födan försämras, exploatering eller fragmentering av viktiga livsmiljöer samt miljögifter.

I den senaste rapporteringen enligt art- och habitatdirektivet är statusen angiven som dålig (U2) i både den atlantiska och baltiska regionen. Tumlaren har inte fullgod bevarandestatus inom Natura 2000-området på grund av låg populationsnivå samtidigt som kunskapsbristen om arten är stor.

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

Nedan redovisas exempel på åtgärder som riskerar att påverka utpekade naturvärden negativt. För att inte skada Natura 2000 områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000 område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller skogsbruksåtgärder ska istället Skogsstyrelsen kontaktas. Observera att dessa hot ej är föreskrifter som t.ex. för naturreservat utan är tänkt att användas som ett verktyg vid tillståndsprövning samt för att påvisa vad som påverkar Natura 2000-området. OBS hoten är oftast reglerade i föreskrifterna för beslutet om naturreservat.

De största hoten för områdets naturtyper och Natura 2000-arter är:

Exploatering och annan störning

All form av exploatering såsom byggnation, anläggning av till exempel vindkraft. täktverksamhet som till exempel sandsugning eller mineralutvinning, annan mark- och vattenexploatering eller mark- och vattenanvändningsförändring, exempelvis skogsplantering eller uppläggning av massor med mera, i eller i angränsning till området riskerar att försämra områdets bevarandevärde samt påverka naturtyper och arter negativt. Land- eller havsområden som tas i anspråk orsakar direkta förluster av habitat men kan även orsaka indirekta förluster av habitat genom utestängningseffekter på grund av störningar som till exempel ökad aktivitet, buller, belysning med flera. Bottenbearbetning i vattenmiljöer leder till förlust av habitat och till grumling och sedimentation som kan påverka stora områden och ge långvarig och till och med irreversibel inverkan på bottenfauna och -flora men även indirekt genom kaskadeffekter i ekosystemet. Exploatering kan även leda till; störda samspel, ökad fragmentering och minskad konnektivitet mellan områden som minskar ett områdes bevarandevärde, ändrade vandringsvägar, försämrade habitatkvalitet som leder till förlust av arter.

Erosion kan uppkomma på grund av naturlig landsänkning eller upphörd sedimentering men även som en sekundäreffekt av byggnationer och konstruktioner i vatten, på grund av

sandsugning och muddring med mera i eller utanför området. Erosion kan orsaka habitatförluster på land likväl som i vattenmiljöer.

Ett ökat friluftsliv, vattensporter med flera mänskliga aktiviteter kan verka störande på områdets djurliv som fåglar och sälar. Lösspringande hundar kan verka mycket störande på områdets fågelliv liksom vattensporter som vind- och kitesurfing. Till exempel kan tärnor permanent överge sina fleråriga häckningsplatser redan vid en enstaka störning.

Fartyg som framförs i hög hastighet i vatten över grunda bottnar, riskerar att genom svall eller turbulens riva upp bottensediment och vegetation med ökad grumling och habitatförlust som följd.

Ankring på grunda vegetationsklädda bottnar kan orsaka långvariga och irreversibla skador på flora och fauna.

Ljud och ljus kan orsaka störning i land- och vattenmiljöer. Bullriga undervattensmiljöer kan inverka negativt på marina organismer och till indirekta habitatförluster genom utestängningseffekter. Ökad belysning nattetid kan ha en mycket störande inverkan på nattlevande och nattflyttande arter.

Fragmentering och försämrad konnektivitet

Området är ett viktigt delområde i ett större sammanhängande område av skyddade låglänta kust- och grunda bottenområden med koppling till större och djupare skyddade havsområde. Fragmentering av området, till exempel genom exploatering av vissa delar, kan försämra möjligheterna för arter att utnyttja området optimalt eller att sprida sig inom området eller mellan angränsande områden.

Försämrad eller utebliven hävd och överbete

Försämrad eller upphörd hävd leder till att värdefulla naturtyper växer igen och att värdefulla hävdgynnade växtarter riskerar att försvinna. Florans artdiversiteten minskar och fåglar kan få minskad tillgång på häckningsplatser och födosöksmiljöer. Särskilt missgynnas vadarfåglar som häckar på hävdade strandängar.

Utebliven röjning av igenväxningsvegetation och minskat eller upphört bete leder på sikt till igenväxning med buskar och träd samt utarmning av den hävdgynnade floran och faunan.

För högt betestryck av tamboskap men även överbete av vilda djur som gåsfåglar, liksom för tidigt betessläpp, kan försämra naturtypers bevarandevärde. Fågelfaunan missgynnas när lämpliga boplatser försvinner på grund av för stora områden med för låg vegetation.

Förändrad hydrologi

Förändringar i områdes hydrologi genom ändringar av markavvattning inom eller utanför området eller genom förändringar av havets naturliga översvämningsdynamik kan få stora

konsekvenser för områdets flora och fauna genom utökad risk för uttorkning av viktiga småvatten och genom förändring av markkemiska egenskaper.

Spridning av invasiva arter

Spridning av invasiva arter kan få stora konsekvenser områdets flora och fauna i form av till exempel ökad konkurrens, predation och att arter undviker områden, utestängningseffekter.

Eutrofiering och överfiske

Drivande algmattor, oftast bestående av fintrådiga alger, kan uppstå. Fenomenet orsakas av överfiske av stora rovfiskar som genererar kaskadeffekter i födoväven samt av övergödning. Algmattorna ger upphov till syrgasbrist, utsöndrar giftiga ämnen, hindrar fisk att söka föda samt hindrar evertebrater med planktoniska larvstadier att bottenfälla. På näringsfattiga ängsmarker som gödslas (även på naturlig väg av till exempel stora mängder betande gäss) kan florans artdiversitet minska.

Fiske

Ett för stort uttag av fisk kan leda till att bestånden minskar och får svårt att återhämta sig. Det kan även leda till födobrist för många utpekade arter som till exempel Natura 2000-arterna grå- och knobbsäl och tumlare.

Fiskeredskap kan ge bifångster av marina däggdjur, fåglar och icke-målarter. Varje år fastnar en stor mängd sjöfågel och marina däggdjur i fiskeredskap. Bottensatta nät medför störst risk, där risken ökar bland annat med ökad maskstorlek. Området är av stor vikt för säl, framförallt knobbsäl men även gråsäl, samt för tumlare och för sjöfågel, som häckande sillgrissla, tordmule och ejder. Bifångst av utpekade arter inom området kan påverka områdets bevarandevärde och utpekade arters bevarandestatus.

Fiske i högproduktiva grunda områden, utpekade som värdefulla uppväxtområden för fisk, kan hota utpekade bevarandevärde.

Riktat fiske på typiska arter, speciellt hotade arter, riskerar att försämra områdets bevarandevärde och arters bevarandestatus.

För stort uttag av rovlevande fiskarter har lett till ändrad fördelning i populationsstorlekar så att småväxta arter blivit fler och storväxta arter blivit färre och mindre. Resultatet är negativa kaskadeffekter i födoväven som lett till ökad mängd fintrådiga alger det vill säga samma effekter som övergödning ger⁴. Strukturella förändringar i fisksamhället kan leda till stort hot för många arter av fisk och områdets utpekade däggdjur genom att kvalitén på födan försämras.

Förenklat: Antalet stora rovfiskar minskar vilket leder till att antalet små rovfiskar ökar. Dessa äter av de betande ryggradslösa djuren vilket leder till minskat betetryck på fintrådiga alger och växtplankton vars biomassa ökar.

Föroreningar och utsläpp

Oljeutsläpp eller läckage av andra förorenande ämnen i samband med olyckor men även operationella⁵ utsläpp kan orsaka direkta skador på fåglar likväl som långsiktiga, indirekta skador genom påverkan på för fåglarna viktiga födoresurser som till exempel blåmusslor.

Kemikalier som används i oljebekämpande syfte, så kallade dispergeringsmedel, liksom vissa båtbottnfärger, har skadlig inverkan på marina arter. Ackumulering och spridning av organiska miljögifter och tungmetaller i akvatisk miljö påverkar både bottenfaunan och djur högre upp i näringsväven som fåglar.

Användning av bekämpningsmedel och kemikalier kan påverka områdets naturvärden negativt genom till exempel påverkan på marina organismer, insekter och på floran.

Ljud och ljus kan verka som föroreningar.

Marina djur kan fastna i rep och övergivna fiskeredskap och drunkna. Vattenlevande liksom landlevande djur som äter makro- eller mikrokräp hämmas i sin tillväxt och riskerar att svälta ihjäl men kan även skadas genom mekanisk påverkan på inre organ eller förgiftas.

Försämring av skogliga miljöer

En stor del av de rödlistade arterna på Hallands Väderö är beroende av tillgång till gamla och grova träd i skogliga miljöer med lång kontinuitet. Brist på arvtagare till dagens värdefulla ädellövträd utgör på sikt ett hot mot bland annat vedlevande insekter och lavar. Natura 2000-arten läderbagge är beroende av tillgång till gamla och grova ädellövträd med håligheter och mulm. Igenväxning som minskar hålträdens livslängd och hindrar rekrytering av nya hålträd kan leda till kontinuitetsbrott som drabbar flera rödlistade arter.

---

⁵ Operationella utsläpp är mindre, medvetna eller oavsiktlig, men olagliga, utsläpp som görs i samband med drift inom sjöfart tex i samband med tömning av ballasttankar eller rengöring av oljetankar.

Skydd och bevarandeåtgärder

Bevarandeåtgärderna består av nuvarande och eventuella planerade skydd, restaureringsåtgärder, som vanligtvis är större engångsåtgärder, och löpande skötsel, som inte är engångsåtgärder och som behöver göras löpande.

Ingrepp som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd av länsstyrelsen enligt 7 kapitlet 27–29 § miljöbalken. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Bevarandeplanen ska också fungera som underlag för bedömningen av om tillstånd behövs och om tillstånd kan ges.

Vid genomförandet av art-och habitatdirektivet utgår man från att alla verksamheter som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd. Enligt övergångsbestämmelserna krävs inte ett sådant tillstånd för verksamheter som påbörjats före 1 juli 2001 under förutsättning att de vid denna tidpunkt hade tillstånd enligt 9 eller 11 kap miljöbalken (eller motsvarande äldre bestämmelser). De tillståndsgivna verksamheterna skyddas av rättskraften i tillståndet. Syftet med övergångsbestämmelserna var inte att undanta tillståndskravet för framtida förändringar av befintliga verksamheter utan att undvika en obligatorisk omprövning av samtliga verksamheter som bedrevs 1 juli 2001. Vid ändringar av verksamheter och vid nyanläggning aktualiseras dock tillståndsplikten.

På grund av att fornlämningar finns i området måste alla åtgärder som skulle kunna ha en inverkan på dessa först samrådats med kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen Skåne. Det är också kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen Skåne som avgör om en åtgärd bedöms påverka eller inte påverka en fornlämning. Exempel är åtgärder så som slyuppdragning eller markberedning.

Staten har det övergripande ansvaret för skötseln av Natura 2000-områden och för att bevarandemålen uppnås. En förutsättning för att nå målen är ett gott samarbete mellan staten och den eller dem som äger eller brukar marken och har rådighet över vattnet.

Skydd och reglering

Natura 2000-området Halland Väderö, utpekad både enligt art- och habitatdirektivet och enligt fågeldirektivet, är i sin helhet naturreservat sedan 1998. Inom området finns både fågelskyddsområden och ett större sälskyddsområde. Beträdnadsförbud gäller periodvis för delar av området. Förordnande om strandskydd gäller maximalt 300 meter från strandlinjen ut i havet och upp på land.

Enligt föreskrifterna för naturreservatet Hallands Väderö är det bl.a. förbjudet att upplåta nya tomtplatser, uppföra nya byggnader eller andra anläggningar, bedriva täkt, använda kemiska bekämpningsmedel, tillföra växtnäringsämnen eller gödsla samt att bedriva skogsbruk. Det är inte heller tillåtet att nyttja Söndre skog som betesmark utöver vad som anges i skötselplanen.

Länsstyrelsen anser i huvudsak att nödvändiga bevarandeåtgärderna är reglerade genom fastställandet av skötselplanen för naturreservatet Halland Väderö men att det finns anledning

till revidering av vissa delar. Bland annat finns ett behov av att reglera fisket för att bättre ta tillvara områdets bevarandevärden. Dessa regleringar kommer sannolikt att göras inom fiskerilagstiftningen.

Prioriterade bevarandeåtgärder

- Havsmiljön ska lämnas till fri utveckling utan inskränkningar i naturliga hydrologiska processer. De marinbiologiska värdena ska långsiktigt säkerställas.
- Inom området ska finnas skyddade och störningsfria biotoper för sjöfåglar, sälar och tumlare liksom för utpekade terrestra arter.
- Områdets bevarandevärde som högproduktivt havsområde med en rik flora och fauna och ett fiskesamhälle med hög artdiversitet, av betydelse som lek- och uppväxtområde för ett flertal arter av fisk, av avgörande betydelse för områdets population av framförallt knobbsäl, men även för gråsäl, samt för tumlare och av stor betydelse för sjöfågel, ska inte påverkas negativt av fiske, jakt, exploatering eller annan störning.
- Reglera fisket genom tillämplig fiskerilagstiftning för att förhindra riktat fiske på hotade typiska arter samt påverkan på bevarandevärdena på grund av bifångster av sjöfågel och marina däggdjur och andra icke-målarter.
- Markerna på Hallands Väderö ska restaureras och skötas så att ett för trakten karakteristiskt, välhävdad, gammalt utmarkslandskap med mycket lång kontinuitet av hävd bevaras och dess värden långsiktigt säkerställs.
- Landskapet ska innehålla betydande arealer naturbetesmarker med olikåldriga mosaikartade, betade ädellöv- och lövskogar med rikligt innehåll av äldre träd, vidkroniga träd och död ved samt träd som bär tydliga spår av mänsklig påverkan, exempelvis genom hamling samt alkärr och ädellövskog vilka är påverkade av skottskogsbruk respektive skogsbete och virkesuttag.
- Området ska innehålla slutna ädellövskog, främst bokskog, med optimala livsmiljöer för nationellt och internationellt utrotningshotade arter som finns på ön och som är beroende av den biotopen.
- Predatorkontroll i form av till exempel skydds jakt på rovdjur såsom kråka, räv, mink och mård kan vara aktuellt.
- Vresros, jätteloka och andra främmande arter som japanskt jätteostron ska bekämpas med målet att de inte ska förekomma inom området.
- De öppna, betade naturtyperna ska även fortsättningsvis hävdas för att förhindra igenväxning. Vissa delar av betesmarkerna är i behov av röjning och gallring.
- För att stärka skyddet för Natura 2000-områdets känsligaste områden är det viktigt att kanalisera besökare till de delar och platser som bedöms tåla ett friluftsliv. Dessa kan göras mer lättillgängliga och attraktiva genom olika anordningar.

Restaureringsåtgärder

- Se skötselplan.

Löpande skötsel

- Se skötselplan.

Uppföljning

Uppföljning av naturtyper och arter inom Natura 2000-områdena kommer att ske med omdrev vart 6:e eller 12:e år beroende på naturtyp och art. Vissa delar av uppföljningen, som t.ex. areal är obligatoriska medan andra delar kan väljas av länsstyrelserna själva. Mer information om enskild naturtyp/art finns på Naturvårdsverkets hemsida.

Referenser

- ArtDatabanken 2015. *Rödlistade arter i Sverige 2015*. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- Artdatabankens Artfaktablad (2015) för de rödlistade arterna inom området.
- Artdatabankens information till Länsstyrelsen i Skåne Län om rödlistade arter, GIS-skikt.
- Bengtsson, K. & Green M. 2013. *Skånes Fågelatlas*. SkOF, Vellinge. ANSER Suppl. nr 65.
- Blom, E-L. 2017. *Sexual signaling and noise pollution – implications for courtship behavior and reproductive success in two vocal species of marine gobies*. Doktorsavhandling, Naturvetenskapliga fakulteten, Göteborgs universitet.
- Ekstam, U. & Forshed, N. 2010. *Hallands Väderö – Naturen och historien*. Svenska kyrkan, Torekovs församling.
- Green, M. 2016. *Inventering av strandängsfåglar - Sammanställning av resultat för västra Skåne och Vombsänkan 2012*. Länsstyrelsen Skåne, rapport nr 2016:11.
- Havsmiljöinstitutet. 2017. *Åtgärder för att minska sjöfartens påverkan på havsmiljön*. Havsmiljöinstitutets rapport 2017:2 <http://havsmiljoinstitutet.se/publikationer/sjofart/>
- Henrysson, J. *Natur och historia*. Svenska kyrkan, Torekovs församling.
- Larsson, K., Hassellöv, I-M. 2014. *Även lite olja kan göra stor skada i havsmiljön. I: Sjöfarten kring Sverige och dess påverkan på havsmiljön*. Havsmiljöinstitutets rapport nr 2014:4
- Larsson, K. och Karlsson, P. 2018. *Fartygstrafik i och nära skyddade och känsliga havsområden runt Gotland och Öland*. Länsstyrelsen Gotlands län. Rapport 2018:11
- Larsson, K., Hassellöv, I-M. 2014. *Även lite olja kan göra stor skada i havsmiljön. I: Sjöfarten kring Sverige och dess påverkan på havsmiljön*. Havsmiljöinstitutets rapport nr 2014:4
- Länsstyrelsen i Skåne län 1998. *Bildande av naturreservatet Hallands Väderö i Båstad kommun, Skåne län*. Beslut 1998-12-18, diarienummer 231-1142-97.
- Länsstyrelsen i Skåne län 1999. *Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Hallands Väderö i Båstad kommun, Skåne län*. Beslut 1999-11-11, diarienummer 231-32638-99.
- Länsstyrelsen i Skåne län 2005. *Bevarandeplan för Natura 2000-området Hallands Väderö*. Diarienummer 511-21762,22564-2005.
- Länsstyrelsen i Skåne län 2013. *Slutrapportering av projektet "Marina habitatkartering av Norra Bjärekusten m.m. 2012 (Skåne län)"*. Diarienummer 511-16413-2012.
- Länsstyrelsen Skåne 2014. *Häckande kustfåglar på Hallands Väderö 1937-2013*. Diarienummer 502-3194-2013.
- Länsstyrelsen Skåne 2017. *Förslag till förändring av fiskeregler i marina skyddade områden i Skåne län för att nå bevarandemålen - första omgången*. Diarienummer 511-16543-2017.
- Länsstyrelsen i Kristianstads län 1996. *Från Bjäre till Österlen – Skånska natur- och kulturmiljöer*. Fälths tryckeri, Värnamo.
- Löfroth M. (ed.) 1997. *Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000*. Naturvårdsverket. Naturvårdsverkets förlag.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. *Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål*. Lund
- Moksnes P-O., m.fl. 2011. *Överfiske – en miljöfarlig aktivitet: orsaker till fiskbeståndens utarmning och dess konsekvenser i svenska hav*. Havsmiljöinstitutets rapport nr. 2011:4.
- Moksnes P-O., m. fl. 2014. *Larval connectivity and ecological coherence of marine protected areas (MPAs) in the Kattegatt-Skagerak region*. Swedish institute for the marine environment. Report no 2014:2
- SGU:s vägledning: <http://www.sgu.se/samhallsplanering/planering-och-markanvandning/grundvatten-i-planeringen/grundvattenberoende-ekosystem/>
- Skogsstyrelsen, *Signalarter - Indikatorer på skyddsvärd skog*. Skogsstyrelsen. 2000.
- Skogsvårdsstyrelsen 1995-11-08. Nyckelbiotopsinventeringen.
- Sveriges geologiska undersökning. 2016. Bilaga. Vägledningsmaterial över vilka Natura 2000-naturtyper som är känsliga för grundvattenpåverkan. SGU.

- VISS, VattenInformationSystem Sverige. <https://viss.lansstyrelsen.se>, 2018
- Voellmy, I. K. m. fl. 2014. *Acoustic noise reduces foraging success in two sympatric fish species via different mechanisms*. *Animal Behaviour* Volume 89, March 2014, Pages 191-198.
- Žydelis, R. m.fl. 2009. *Bycatch in gillnet fisheries – An overlooked threat to waterbird populations*. *Biological Conservation* 142:1269-1281.
- Žydelis, R., Small, C., & French, G. 2013. *The incidental catch of seabirds in gillnet fisheries: A global review*. *Biological Conservation* 162: 76-88.
- Östman Ö, Eklöf J, Klemens Eriksson B, Olson J, Moksnes P-O, Bergström U. 2016. *Top-down control as important as nutrient enrichment for eutrophication effects in North Atlantic coastal ecosystems*. *Journal of Applied Ecology*, 53 (4) p. 1138–1147.

Bilagor

1. Karta med naturtyper enligt Natura 2000
2. Naturtypskoder för kartan
3. Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.
4. Rödlistade och hotade arter
5. Arter enligt fågeldirektivet

Upprättad av Länsstyrelsen Skåne

Planförfattare: Johan Niss (SCI) Ken Lundborg (SPA)

Senast reviderad 2018-12-20 av Lena Svensson, Alexander Regnér och Erik Fridolf

Bilaga 1. Natura 2000-området Hallands Väderö, SE0420002 med naturtyper. Karta 1 av 8.

Förteckning över naturtyper återfinns i bilaga 2.
Teckenförklaring återfinns i översikt av kartblad.

0 100 200 400 m 1:10 000

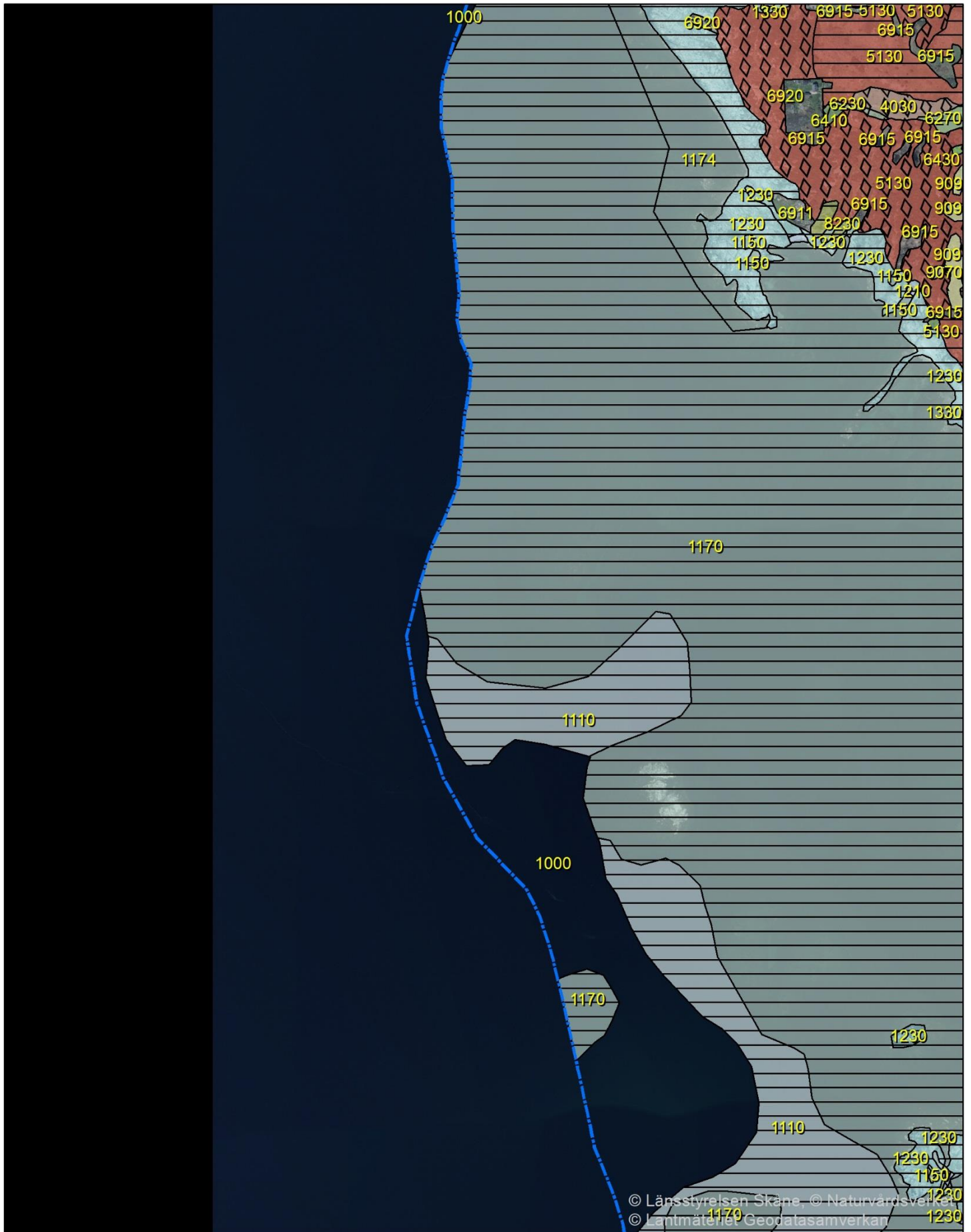

Bilaga 1. Natura 2000-området Hallands Väderö, SE0420002 med naturtyper. Karta 3 av 8.

Förteckning över naturtyper återfinns i bilaga 2.
Teckenförklaring återfinns i översikt av kartblad.

0 100 200 400 m 1:10 000

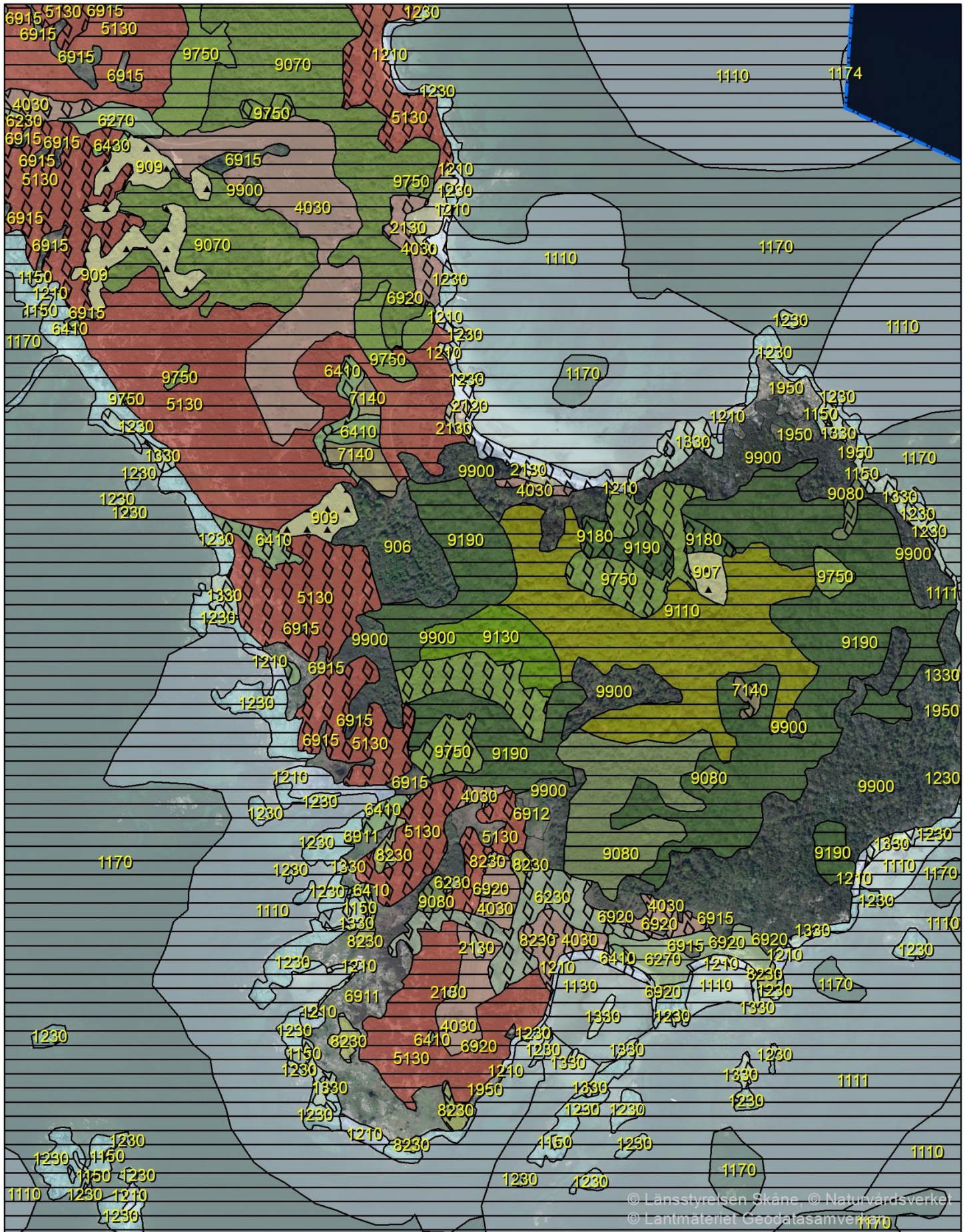

Bilaga 1. Natura 2000-området Hallands Väderö, SE0420002 med naturtyper. Karta 4 av 8.

Förteckning över naturtyper återfinns i bilaga 2.
Teckenförklaring återfinns i översikt av kartblad.

0 100 200 400 m 1:10 000

Bilaga 1. Natura 2000-området Hallands Väderö, SE0420002 med naturtyper. Karta 6 av 8.

Förteckning över naturtyper återfinns i bilaga 2.
Teckenförklaring återfinns i översikt av kartblad.

0 100 200 400 m 1:10 000

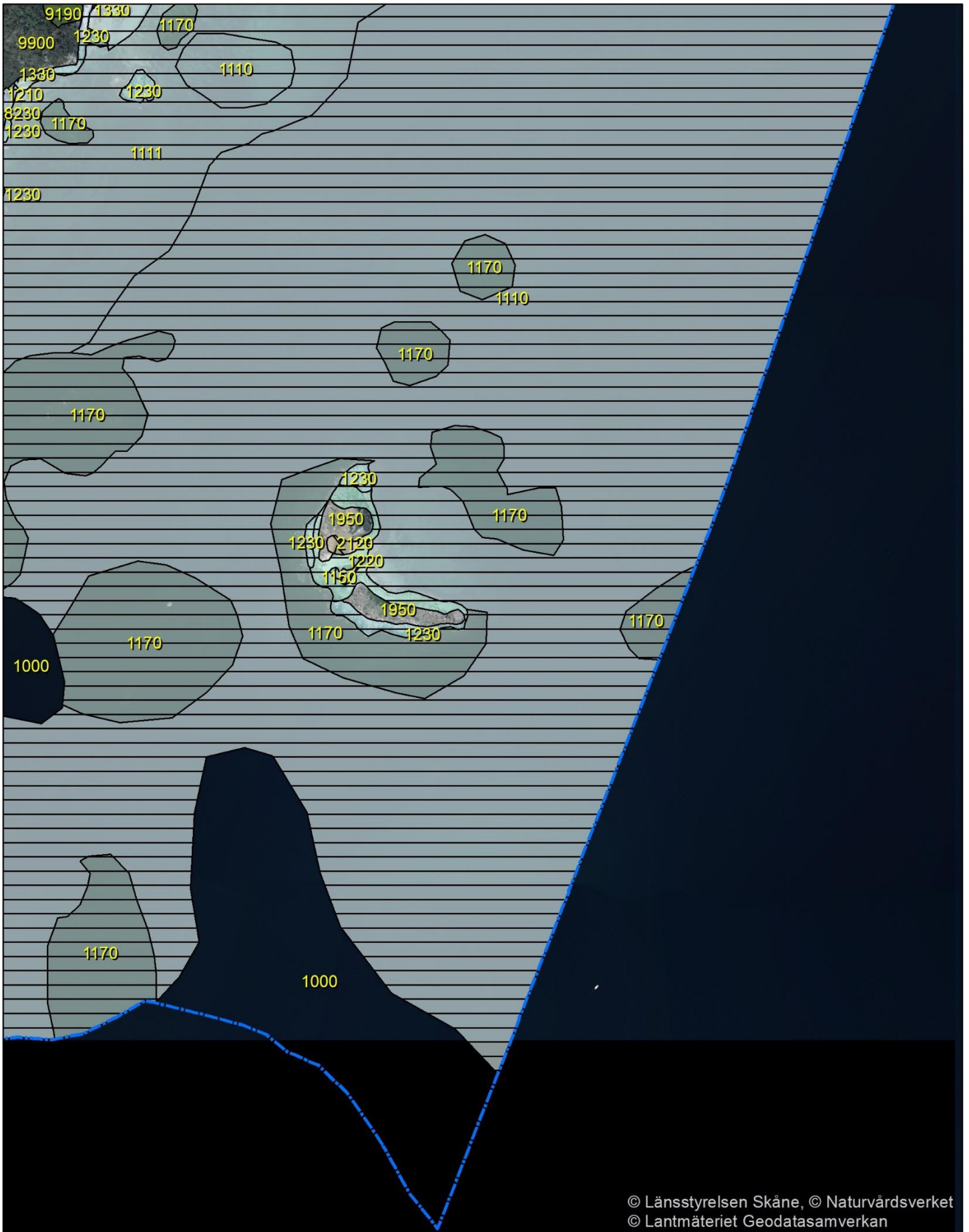

Bilaga 1. Natura 2000-området Hallands Väderö, SE0420002 med naturtyper. Karta 8 av 8.

Förteckning över naturtyper återfinns i bilaga 2.
Teckenförklaring återfinns i översikt av kartblad.

0 100 200 400 m 1:10 000

Bilaga 2, Naturtypskoder för kartan

Natura 2000-naturtyper

- 1110 – Sublittoral sandbankar
- 1111 – Sublittoral sandbankar med vegetation dominerad av marina kärleväxter
- 1130 – Estuarier
- 1150 – Kustnära laguner
- 1170 – Rev
- 1174 – Rev - Geogent rev 0–30 meter (berg/blocks substrat)
- 1210 – Annuell vegetation på driftvallar
- 1220 – Perenn vegetation på steniga stränder
- 1230 – Vegetationsklädda havsklippor i Atlantkust eller Östersjökust
- 1330 – Atlantiska havsstrandängar (*Galuco-Puccinellietalia maritimae*)
- 2120 – Kustnära vandrande sanddyner med sandrör (vita dyner)
- 2130 – Permanenta kustnära sanddyner med örtvegetation (grå dyner)
- 4030 – Torra hedar (alla typer)
- 5130 – Enbuskmarker på hedar och kalkgräsmarker
- 6230 – Artrika stagg-gräsmarker på silikatsubstrat
- 6270 – Artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ
- 6410 – Fuktängar med blåttätel eller starr
- 6430 – Högörtängar
- 7140 – Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn
- 8230 – Pionjärvegetation av *Sedo-Scleranthion* eller *Sedo albi-Veronicion dille-nii*-typer på silikatbergstytter
- 9070 – Trädklädd betesmark
- 9080 – Lövsumpskog av fennoskandisk typ
- 9110 – Bokskog av fryle-typ
- 9130 – Bokskog av *Asperulo-Fagentum*-typ
- 9180 – Lind-lönnskog i sluttningar och raviner
- 9190 – Äldre ekskogar på sura, sandiga slättmarker
- 9750 – Alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0)

Icke-naturtyper

- 906 – Triviallövskog (>70% triviallöv)
- 907 – Ädellövskog (>70% löv och >50% ädellöv)
- 909 – Lövsumpskog (lövskog på blöt mark)
- 1000 – Marint vatten
- 1950 – Ickenatura-stränder - Obestämd strand
- 6911 – Öppen kultiverad betesmark
- 6912 – Öppen kultiverad slätteräng
- 6915 – Fuktäng
- 6920 – Bebyggd mark
- 9900 – Ickenatura-skog

Bilaga 3, Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.

Diametergräns för grova träd per trädslag. Trädens diameter mäts vid brösthöjd.

Ek och bok	80 cm
Alm och ask	60 cm
Övriga ädellövträd	50 cm
Sälg	40 cm
Rönn	30 cm
Övriga triviala lövträd	50 cm
Tall och gran	70 cm

Ungefärlig nedre **åldersgräns för gamla träd per trädslag.** Med "gamla träd" avses biologiskt gamla träd med en annan epifytflora, insektsfauna, barkstruktur och/eller stamform som avviker från yngre vuxna träd. Trädens grovlek är inte alltid en säker indikator på ett trädets ålder, då träd i vissa miljöer kan vara senvuxna.

Triviallövträd	100 år
Gran	120 år
Tall	150 år
Ek	200 år
Bok	150 år
Övriga ädellövträd	150 år

Bedömning av den **totala mängden död ved** (stående + liggande).

Lite	< 5 m ³ /ha
Måttligt	5 – 15 m ³ /ha
Rikligt	15 – 40 m ³ /ha
Mycket rikligt	> 40 m ³ /ha

Bedömning av den **totala mängden gamla träd** och **totala mängden grova träd.**

Saknas	Inga grova/gamla träd upptäckta
Enstaka	< 2/ha
Tämligen allmän	2 – 10/ha
Allmänt - rikligt	> 10/ha

Bilaga 4, Rödlistade och hotade arter i Natura 2000-naturtyperna

Rödlistade arter enligt artdatabankens rödlista 2015 placeras i olika hotkategorier beroende på risk för utdöende i vilt tillstånd inom olika tidsperspektiv. Arter med extremt/mycket stor risk att dö ut i vilt tillstånd inom en mycket nära/nära framtid placeras i kategorin CR (Critically endangered; akut hotad) resp. EN (Endangered; starkt hotad). Arter som löper stor risk för utdöende i ett medellångt tidsperspektiv placeras i kategorin VU (Vulnerable; sårbar). Arter som bedöms ligga nära kategorin VU men inte uppfyller alla kriterier placeras i kategorin NT (Near Threatened; missgynnad). Arter som numera är livskraftiga men som tidigare varit hotade placeras i LC. F= fridlyst art, Ågp= art som har eller ska få ett nationellt åtgärdsprogram för hotade arter, B1, B2, B4 & B5 hänvisar till resp. bilaga i art- och habitatdirektivet.

Organismgrupp	Artnamn	Vetenskapligt namn	Hotkategori/ Annan fakta
Fiskar	Lyrtorsk	<i>Pollachius pollachius</i>	CR
	Sjurygg	<i>Cyclopterus lumpus</i>	NT
	Torsk	<i>Gadus morhua</i>	VU
	Vitling	<i>Merlangius merlangus</i>	VU
	Ål	<i>Anguilla anguilla</i>	CR
Kärlväxter	Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	EN
	Backtimjan	<i>Thymus serpyllum</i>	NT
	Blomsterbjörnbär	<i>Rubus polyanthemus</i>	NT
	Bolmört	<i>Hyoscyamus niger</i>	NT
	Borstsäv	<i>Isolepis setacea</i>	EN
	Borsttåg	<i>Juncus squarrosus</i>	NT
	Desmeknopp	<i>Adoxa moschatellina</i>	NT
	Etternässla	<i>Urtica urens</i>	NT
	Gullviva	<i>Primula veris</i>	LC, F
	Hjärtstilla	<i>Leonurus cardiaca</i>	VU
	Jordtistel	<i>Cirsium acaule</i>	NT
	Klittviol	<i>Viola tricolor subsp. curtisii</i>	VU
	Knutört	<i>Lysimachia minima</i>	VU
	Krypfloka	<i>Helosciadium inundatum</i>	EN, F
	Källgräs	<i>Catabrosa aquatica</i>	VU
	Loppstarr	<i>Carex pulicaris</i>	VU
	Marrisp	<i>Limonium vulgare</i>	VU, F
	Rödlånke	<i>Lythrum portula</i>	NT
	Sandmålla	<i>Atriplex laciniata</i>	EN, F
	Sankt Pers nycklar	<i>Orchis mascula</i>	LC, F
Skånskt oxbär	<i>Cotoneaster kullensis</i>	EN	
Smal käringtand	<i>Lotus tenuis</i>	NT	
Svarttandad maskros	<i>Taraxacum duplidentifrons</i>	VU	
Taggkörvel	<i>Anthriscus caucalis</i>	VU, ÅGP	

	Vanlig skogsalm	<i>Ulmus glabra subsp. glabra</i>	CR
	Ålgräs	<i>Zostera marina</i>	LC, ÅGP
	Äkta hjärtstilla	<i>Leonurus cardiaca subsp. cardiaca</i>	VU
	Ängsstarr	<i>Carex hostiana</i>	NT
Mossor	Blåmossa	<i>Leucobryum glaucum</i>	LC, B5
	Dansk blåmossa	<i>Leucobryum juniperoideum</i>	NT
	Fransvitmossa	<i>Sphagnum fimbriatum</i>	LC, B5
	Hedbålmossa	<i>Pallavicinia lyellii</i>	RE
	Hårklomossa	<i>Dichelyma capillaceum</i>	NT, B2, ÅGP
	Krokvitmossa	<i>Sphagnum subsecundum</i>	LC, B5
	Skedvitmossa	<i>Sphagnum platyphyllum</i>	LC, B5
	Sumpvitmossa	<i>Sphagnum palustre</i>	LC, B5
	Uddvitmossa	<i>Sphagnum fallax</i>	LC, B5
Lavar	Blek kraterlav	<i>Gyalecta flotowii</i>	VU
	Blyertslav	<i>Buellia violaceofusca</i>	NT
	Blå halmlav	<i>Lecanora sublivescens</i>	VU
	Bokkantlav	<i>Lecanora glabrata</i>	NT
	Bokporlav	<i>Varicellaria velata</i>	CR, ÅGP
	Bokvårtlav	<i>Pyrenula nitida</i>	NT
	Cinnoberfläck	<i>Coniocarpon cinnabarinum</i>	CR
	Elegant sköldlav	<i>Melanohalea elegantula</i>	NT
	Fläderlundlav	<i>Bacidia friesiana</i>	VU
	Gammelekslav	<i>Lecanographa amylacea</i>	VU
	Grå renlav	<i>Cladonia rangiferina</i>	LC, B5
	Jättelav	<i>Lobaria amplissima</i>	CR
	Klippzonlav	<i>Enterographa hutchinsiae</i>	EN
	Klosterlav	<i>Biatoridium monasteriense</i>	VU
	Kortskaftad parasitspik	<i>Sphinctrina turbinata</i>	VU
	Kraterorangelav	<i>Caloplaca ulcerosa</i>	EN
	Kustskinnlav	<i>Scytinium magnussonii</i>	VU
	Liten lundlav	<i>Bacidina phacodes</i>	NT
	Liten sönderfallslav	<i>Bactrospora corticola</i>	NT
	Liten ädellav	<i>Megalaria laureri</i>	EN
	Lunglav	<i>Lobaria pulmonaria</i>	NT
	Matt pricklav	<i>Pachnolepia pruinata</i>	NT
	Mjölig lundlav	<i>Bacidina delicata</i>	VU
	Orangepudrad klotterlav	<i>Alyxoria ochrocheila</i>	NT
	Parknål	<i>Chaenotheca hispidula</i>	NT
	Rosa lundlav	<i>Bacidia rosella</i>	VU
	Röd pysslinglav	<i>Thelopsis rubella</i>	VU
	Savlundlav	<i>Bacidia incompta</i>	EN

	Skorpigelélav	<i>Rostania occultata</i>	NT
	Skuggorangelav	<i>Caloplaca lucifuga</i>	NT
	Stiftklotterlav	<i>Opegrapha vermicellifera</i>	NT
	Stiftkvistlav	<i>Fellhaneropsis vezdae</i>	EN
	Större småstjärna	<i>Ramonia chrysophaea</i>	VU
	Ädelkronlav	<i>Gyalecta carneola</i>	VU
	Ädellav	<i>Megalaria grossa</i>	EN
	Örtlav	<i>Lobaria virens</i>	EN
Svampar	Fager vaxskivling	<i>Hygrocybe aurantiosplendens</i>	NT, ÅGP
	Igelkottstaggsvamp	<i>Hericium erinaceus</i>	CR, ÅGP, F
	Koralltaggsvamp	<i>Hericium coralloides</i>	NT
	Ockraticka	<i>Spongipellis delectans</i>	VU
	Oxtungssvamp	<i>Fistulina hepatica</i>	NT
	Rutskinn	<i>Xylobolus frustulatus</i>	NT
	Silke-slidskivling	<i>Volvariella bombycina</i>	VU
	Skillerticka	<i>Inonotus cuticularis</i>	VU
	Sprickborstskinn	<i>Hymenochaetopsis corrugata</i>	VU
	Stor sotdyna	<i>Camarops polysperma</i>	NT
	Tungticka	<i>Piptoporus quercinus</i>	EN
Skalbaggar	Blåglänsande svartbagge	<i>Platydemus violaceum</i>	VU
	Liten brunbagge	<i>Orchesia minor</i>	NT
	Läderbagge	<i>Osmoderma eremita</i>	NT, B2, B4, ÅGP, F
	Matt mjölbagge	<i>Tenebrio opacus</i>	VU
	Molnfläcksbock	<i>Mesosa nebulosa</i>	NT, ÅGP
	Mulmknäppare	<i>Elater ferrugineus</i>	VU, ÅGP
	Prydnadsbock	<i>Anaglyptus mysticus</i>	NT
	Rombjättekäppare	<i>Stenagostus rhombeus</i>	VU, ÅGP
	Skarptandad svampborrare	<i>Octotemnus mandibularis</i>	EN
	Stor plattnosbagge	<i>Platyrhinus resinosus</i>	NT
	Svart guldbagge	<i>Gnorimus variabilis</i>	EN, ÅGP
	Taggbock	<i>Prionus coriarius</i>	NT
	Vasstandad trädbasbagge	<i>Lissodema denticolle</i>	NT
		<i>Hemicoelus fulvicornis</i>	NT
		<i>Grynobius planus</i>	NT
		<i>Stereocorynes truncorum</i>	VU
		<i>Phloeophagus turbatus</i>	NT
		<i>Acalles misellus</i>	NT
		<i>Grypus brunnirostris</i>	NT
		<i>Abraeus granulum</i>	NT
		<i>Ptenidium gressneri</i>	NT
		<i>Xylodromus testaceus</i>	VU

		<i>Quedius truncicola</i>	VU
		<i>Synchita variegata</i>	NT
		<i>Dorcatoma ambjoerni</i>	EN
Flugor	Bokvedblomfluga	<i>Xylota abiens</i>	NT
	Jordhumlefluga	<i>Pocota personata</i>	NT
	Ullhårig pälsblomfluga	<i>Criorhina floccosa</i>	VU
Fjärilar	Bokantennmal	<i>Nematopogon adansoniellus</i>	VU
	Bredbandad mårefältnätare	<i>Epirrhoe galiata</i>	NT
	Brunflammig fältnätare	<i>Perizoma flavofasciata</i>	NT
	Mindre purpurnätare	<i>Lythria cruentaria</i>	NT
	Sexfläckig bastardsvärmare	<i>Zygaena filipendulae</i>	NT
	Svartbrun klaffnätare	<i>Philereme transversata</i>	NT
Koralldjur		<i>Stomphia coccinea</i>	VU
Blötdjur	Hästmussla	<i>Modiolus modiolus</i>	DD
	Smal dammsnäcka	<i>Omphiscola glabra</i>	NT, ÅGP
	Vinbergssnäcka	<i>Helix pomatia</i>	LC, B5
Fåglar	Backsvala	<i>Riparia riparia</i>	NT
	Bergand	<i>Aythya marila</i>	VU
	Berglärka	<i>Eremophila alpestris</i>	VU
	Bivråk	<i>Pernis apivorus</i>	NT, B1
	Blå kärrhök	<i>Circus cyaneus</i>	NT, B1
	Brandkronad kungsfågel	<i>Regulus ignicapilla</i>	VU
	Brun kärrhök	<i>Circus aeruginosus</i>	LC, B1
	Brunand	<i>Aythya ferina</i>	VU
	Brushane	<i>Calidris pugnax</i>	VU, B1, ÅGP
	Buskskvätta	<i>Saxicola rubetra</i>	NT
	Duvhök	<i>Accipiter gentilis</i>	NT
	Dvärgmå	<i>Hydrocoloeus minutus</i>	LC, B1
	Ejder	<i>Somateria mollissima</i>	VU
	Fisktärna	<i>Sterna hirundo</i>	LC, B1
	Fjällvråk	<i>Buteo lagopus</i>	NT
	Gråtrut	<i>Larus argentatus</i>	VU
	Grönben	<i>Tringa glareola</i>	LC, B1
	Gröngöling	<i>Picus viridis</i>	NT
	Gulhämpling	<i>Serinus serinus</i>	VU
	Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>	VU
	Havsörn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	NT, B1, ÅGP
	Hussvala	<i>Delichon urbicum</i>	VU
	Höksångare	<i>Sylvia nisoria</i>	VU, B1
	Jaktfalk	<i>Falco rusticolus</i>	VU, B1, ÅGP
	Kentsk tärna	<i>Thalasseus sandvicensis</i>	VU, B1
	Kungsfågel	<i>Regulus regulus</i>	VU

Kungsörn	<i>Aquila chrysaetos</i>	NT, B1, ÅGP
Kustlabb	<i>Stercorarius parasiticus</i>	NT
Lappsparv	<i>Calcarius lapponicus</i>	VU
Ljungpipare	<i>Pluvialis apricaria</i>	LC, B1
Lundsångare	<i>Phylloscopus trochiloides</i>	NT
Mindre flugsnappare	<i>Ficedula parva</i>	LC, B1
Mindre hackspett	<i>Dendrocopos minor</i>	NT
Mindre sångsvan	<i>Cygnus columbianus</i>	LC, B1
Myrspov	<i>Limosa lapponica</i>	VU, B1
Nötkråka	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	NT
Ortolansparv	<i>Emberiza hortulana</i>	VU, B1, ÅGP
Pilgrimsfalk	<i>Falco peregrinus</i>	NT, B1, ÅGP
Rosenfink	<i>Carpodacus erythrinus</i>	VU
Roskarl	<i>Arenaria interpres</i>	VU
Röd glada	<i>Milvus milvus</i>	LC, B1
Rödstrupig piplärka	<i>Anthus cervinus</i>	VU
Salskrake	<i>Mergellus albellus</i>	LC, B1
Silltrut	<i>Larus fuscus</i>	NT
Silvertärna	<i>Sterna paradisaea</i>	LC, B1
Skräntärna	<i>Hydroprogne caspia</i>	NT, B1, ÅGP
Skärfläcka	<i>Recurvirostra avosetta</i>	LC, B1
Smålom	<i>Gavia stellata</i>	NT, B1
Småtärna	<i>Sternula albifrons</i>	VU, B1
Sommargylling	<i>Oriolus oriolus</i>	VU
Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	NT, B1
Stare	<i>Sturnus vulgaris</i>	VU
Stjärtand	<i>Anas acuta</i>	VU
Storlom	<i>Gavia arctica</i>	LC, B1
Storspov	<i>Numenius arquata</i>	NT
Svart rödstjärt	<i>Phoenicurus ochruros</i>	NT
Svarthakedopping	<i>Podiceps auritus</i>	LC, B1
Svärta	<i>Melanitta fusca</i>	NT
Sånglärka	<i>Alauda arvensis</i>	NT
Sångsvan	<i>Cygnus cygnus</i>	LC, B1
Sädgås	<i>Anser fabalis</i>	NT
Sävspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	VU
Tobisgrissla	<i>Cephus grylle</i>	NT
Toppskarv	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>	EN
Tornseglare	<i>Apus apus</i>	VU
Trana	<i>Grus grus</i>	LC, B1
Tretåig mås	<i>Rissa tridactyla</i>	EN
Trädlärka	<i>Lullula arborea</i>	LC, B1

	Törnskata	<i>Lanius collurio</i>	LC, B1
	Vinterhämpling	<i>Linaria flavirostris</i>	VU
	Vitkindad gås	<i>Branta leucopsis</i>	LC, B1
	Årta	<i>Anas querquedula</i>	VU
	Ängspiålrka	<i>Anthus pratensis</i>	NT
Grod- och kråldjur	Huggorm	<i>Vipera berus</i>	LC, F
	Kopparödla	<i>Anguis fragilis</i>	LC, F
	Mindre vattensalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	LC, F
	Sandödla	<i>Lacerta agilis</i>	VU, B4, ÅGP, F
	Vanlig snok	<i>Natrix natrix</i>	LC, F
Dåggdjur	Knubbsål	<i>Phoca vitulina</i>	LC, B2, ÅGP, F
	Skogshare	<i>Lepus timidus</i>	LC, F
	Tumlare	<i>Phocoena phocoena</i>	VU, B2, B4, ÅGP, F
	Utter	<i>Lutra lutra</i>	NT, B2, B4, ÅGP, F

Bilaga 5, Arter enligt fågeldirektivet

Bivråk, *Pernis apivorus* - A072

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

I södra Sverige är bivråkens optimala miljö ett småbrutet blandskogslandskap i närheten av en sjö eller något vattendrag. Förekomsten av äldre och luckrika skogsbestånd, gärna omväxlande med naturbetesmarker och med ett stort inslag av bryn gynnar förekomsten av getingar vars larver bivråken föder upp sina ungar med. Under försommaren är förekomst av äldre lövträdsrik skog, fuktskog, kärr och andra våtmarker fördelaktigt för arten då äldre fåglar under denna årstid ofta livnär sig på småfågelungar, grodor, humlelarver och puppor. Arten är bedömd som nära hotad (NT) och rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att bivråken ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Bivråkens livsmiljö för födosök med betesmarker och brynmiljöer ska finnas kvar eller öka sin areal så att dess behov av föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Brist på insektsrika biotoper med många sociala bi- och getingsamhällen.

Artspecifika bevarandeåtgärder

För arten är det viktigt att utföra åtgärder som bevarar mosaiken med lövskog/lövsumpskog, strandsnårskogar med sälj och öppna hävdade områden.

Blå kärrhök, *Circus cyaneus* - A082

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Blå kärrhök häckar numera enbart i norra Sverige men rastar i området både höst och vår och ett lågt antal övervintrar. Förutsatt att födotillgången är god kan blå kärrhök häcka framgångsrikt i öppen mark av sinsemellan mycket olika karaktär. Boet byggs alltid på marken i lågvuxen, tät vegetation; på myrar, hyggen, i kraftledningsgator, kärr eller på hedar men även i vassjöar samt i unga barrskogs-planteringar, i vide- eller björksnår eller t.o.m. i sädesfält. Artens utbredning och status i Sverige är ofullständigt känd. Den kraftiga nergången i Syd- och Mellansverige under 1960-talet sammanfaller med tiden för kvicksilverkatastrofen som drabbade en mängd fågelarter knutna till jordbrukslandskapet. Blå kärrhök har dock, i motsats till ett flertal andra drabbade arter, inte återhämtat sina positioner i södra Sverige trots en förbättrad biocidsituation. Arten är bedömd som nära hotad (NT) och rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Se gemensamma bevarandemål.

Artspecifika hot

Ingen hotbild bedöms föreligga i området. På sikt bör större inventeringsinsatser och viss forskning rörande blå kärrhöks ekologi ske.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Inga särskilda bevarandeåtgärder behövs nu men efter forskning kan specifika bevarandeåtgärder uppkomma.

Brun kärrhök, *Circus aeruginosus* - A081

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Brun kärrhök häckar sällsynt i området under april-augusti. Den förekommer även som rastfågel. Den är starkt knuten till vassrika eutrofa vattenområden och behöver en rik tillgång på vass för att bygga sitt bo i. Brun kärrhök jagar fågelungar, smågnagare och ibland även fisk och ägg. Jaktutflykter över åker- och ängsmark kan utsträckas åtskilliga kilometer från boplatser. Arten är bedömd som livskraftig (LC).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att arten ska finnas i området men den har ett krav på häckningsmiljö som inte är förenligt med andra prioriterade arter. Arten ska främst kunna använda området för födosök.

Artspecifika hot

Ur en nationell synvinkel finns inget direkt hot mot beståndet. Minskad tillgång på bladvass kan försämra artens möjligheter att hitta bra boplatser.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Arten har delvis andra krav på livsmiljö än de arter som prioriteras i detta Natura 2000-område. Inga särskilda åtgärder bedöms därför kunna utföras för den. Ny kunskap kan göra att särskilda åtgärder behövs utföras.

Brushane, *Calidris pugnax* - A151

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Brushanen häckar i Sverige i två helt olika typer av miljöer: i södra Sverige på betade strandängar och sankta områden samt på starrmyrar i taiga och lågalpin tundramiljö i norr. I bra häckningsmiljöer i söder finns en mosaik av gräs- och starrmarker, öppna dy- och jordytor och grunda vattensamlingar. Hanarna lockar till sig honor, ”spelar”, på en gemensam plats, företrädesvis på låga upphöjningar i terrängen. Arten har ett relativt stort arealkrav. Som rastlokaler nyttjas öppna områden med grunt vatten och sandiga eller gytjtjiga bottnar, men även översvämmade åker- eller betesmarker. Brushane rastar i området under vår och höst (april-

oktober). Brushanen har troligen tidigare häckat i området. Arten är bedömd som sårbar (VU) och rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att öka arealen möjliga häckningsmiljöer, genom restaurering, för att försöka få tillbaka arten som häckande.

Artspecifika hot

Upphörd hävd, markavvattning, invallning av fuktiga strandängsmiljöer, samt fragmentering av häckningsmiljöer eftersom arten har ett relativt stort arealkrav på sammanhängande områden.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Restaurering i form av borttagande av vass och utökat bete för att erbjuda arten de större arealer av lämpliga häckningsmiljöer som den behöver.

Ejder, *Somateria mollissima* – A063

Artens förekomst är ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Ejderen är vår största dykand och den kan dyka ner till 20 meter för att leta föda. Ejdern är helt bunden till kusten och häckar längs hela kusten, dock mer sparsamt längst i norr. Den föredrar öar men häckar även på halvöar och havsstrandängar men undviker områden med fyrfota rovdjur. Södra Öresund liksom Hallands Väderö är ett mycket viktigt område för arten både under häckningen och som övervintringsområde. I Öresund sker en stor del av häckningen på Saltholm där 4800 bon räknades 2010 medan över 800 bon påträffades 2005 på Hallands Väderö. Antalet ejdrar har minskat kraftigt och 2013 påträffades ca 550 bon i området. Äggen kläcks synkront efter 25-28 dygn. Efter ca 70 dygn är ungarna flygga. Merparten av de svenska ejdrarna övervintrar i danska vatten men vattnen i södra Öresund och havsområdet runt Falsterbohalvö är av internationell betydelse som övervintringsområde för den baltiska populationen och av mycket stor betydelse för den svenska. Ett något mindre antal övervintrar i södra Östersjön och på den svenska västkusten. Tidig vår, framförallt under en koncentrerad period i början av april, lämnar de sina övervintringsområden och flyttar till häckningsområdena. Ejderns föda består huvudsakligen av musslor, framförallt blåmusslor, men även kräftdjur och enstaka fiskar fångas. Små ungar lever av kräftdjur, små mollusker och insekter.

Arten har tidigare varit bedömd som livskraftig (LC) men är sedan 2015 bedömd som sårbar (VU) och rödlistad på grund av den kraftiga nergången.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att ejdern ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområden och livsmiljöer ska inte minska. Ejdern ska fortsätta att häcka i området samt övervintra i stort antal i området där vattenkvalitén ska var god med bra siktförhållanden och de skall ha god tillgång på högkvalitativ föda i form av musslor och en störningsfri miljö.

Artspecifika hot

Arten ökade fram till 1990-talet men har därefter av okänd anledning minskat kraftigt. Starka belägg finns för att en ökad predation av havsörn och mink på ruvande honor leder till både försämrat häckningsresultat, ökad dödlighet och till sned könsfördelning. Ytterligare anledning till populationens nergång kan bero på försämrad tillgång och/eller kvalitet på blåmusslor vilket i sin tur leder till en försämrad kondition hos ejderhonorna som gör att det inte kan häckas varje år. Brist på vitamin B1 (tiamin) hos ejder och andra kustfåglar är känt från studier i Stockholms skärgård. Bristen medför neurotoxisk överdödlighet och reproduktionsstörningar. I många områden konstateras ytterst få ungar per kullar där det tidigare var vanligt förekommande. Anledningen till den stora dödligheten hos ungar är oklar. Förklaringar kan vara födobrist för ungarna som i stor utsträckning äter samma föda som mindre predatoriska fiskar, vilka ökat i antal. En ökad predation på ungar från trutar kan vara en annan anledning. Fiske, miljögifter och habitatförstörelse är exempel på hot med stor negativ påverkan, liksom mänsklig störning i häcknings- och övervintringsområden.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Mink och andra potentiella borövare bör hållas efter i häckningsområdena liksom trutar i uppväxtområdena. Eventuell jakt på arten bör begränsas till hanarna. Fisket med stormaskiga bottensatta nät bör inte förekomma under sjöfåglars rastnings- och övervintringsperioder. Musselbankarna i och i närheten av Natura 2000-området bör skyddas från verksamheter som kan skada dem och ejderns behov av födosöksområden i form av musselbankar måste beaktas vid planering av eventuella vindkraftverksparker.

Fiskgjuse, *Pandion haliaetus* - A094

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Fiskgjusen häckar i anslutning till vatten över större delen av landet dock inte inom området. Området nyttjas för att rasta i samt som födosöksområde under häckningstiden april-september. De bygger vanligen sitt stora risbo i toppen av en plattkronad, kraftig tall med utsikt över omgivningen. En majoritet av boplatserna påträffas i anslutning till sjö, vattendrag eller kust. De lever enbart av fisk och är därför beroende av tillgång till öppet vatten. Arten är bedömd som livskraftig (LC).

Artspecifika bevarandemål

Se gemensamma bevarandemål.

Artspecifika hot

Tillgången på lämpliga boplatser är begränsande. Grumling och försurning av vattenområden och mänsklig störning av arten är andra hot.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Äldre träd, lämpliga för boplacering, bör medvetet sparas. Likaså bör boplatzformar sättas upp.

Fisktärna, *Sterna hirundo* – A193

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Fisktärnan häckar över hela landet och är något av en opportunist när det gäller valet av boplatser. Den häckar vid insjöar och dammar likväl som i kustområden men även i hamn- och industriområden. De häckar som enstaka par eller i små kolonier. Fisktärnor kan röra sig långt bort från sina häckningsplatser för att leta föda. Arten har ökat de senaste 30 åren och är stabil över den senaste tioårsperioden. Arten är bedömd som livskraftig (LC).

Artspecifika bevarandemål

Arten ska fortsätta att rasta i området under flyttningsperioderna.

Artspecifika hot

Båttrafik och friluftsliv kan medföra störningar under häckning. Dålig hävd och igenväxning liksom dikning och torrläggning av våtmarker kan leda till att viktiga häckningsplatser försvinner. Rovdjur, som mink, kan leda till att kolonier försvinner. Minskad konnektivitet genom exploatering av viktiga häckningsområden.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Skydda och upprätthålla bevarandevärdena i de livsmiljöer där arten häckar.

Gravand, *Tadorna tadorna* - A048

Artens förekomst är ej ännu fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Gravanden är en av våra största änder och den är ganska allmän runt Sveriges södra kuster. Den häckar vid flacka sand- och lerstränder både vid kusten och vid sjöar eller dammar. Paren lever ihop hela livet. Honan gräver en lång gång i en sandbrink som slutar i en håla där boet byggs, men arten kan även häcka i färdiga gångar som grävts av till exempel kaniner. Redan i augusti flyttar de svenska gravänderna tillbaka till sina övervintringsområden, många till Elbes mynning vid tyska kusten. Arten är något av en karaktärsart för de livsmiljöer som finns i området där den förekommer som häckfågel. Arten är bedömd som livskraftig (LC).

Artspecifika bevarandemål

Se gemensamma bevarandemål

Artspecifika hot

Utdikning och torrläggning av våtmarker. Predation på ungar av mink och rovfåglar.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Skydda och upprätthålla bevarandevärdena i de livsmiljöer där arten häckar.

Grönbena, *Tringa glareola* - A166

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Grönbenan häckar på myrar, sankar sjö- och älvstränder, från norra Skåne och norrut till finska gränsen. Under flytten vistas den ofta i mindre flockar vid våtmarker och kustområden. Grönbena är en vanlig rastare i området under höstflytten, framförallt i juli och augusti. Den är fåtalig men regelbunden även under vårsträcket. Under flyttningen söker den sig till öppna kusttrakter. Arten kräver tillgång på öppet vatten och dyga stränder. Sedan mitten av 1980-talet har grönbenan gått kraftigt tillbaka i södra Sverige troligen på grund av utebliven hävd. Arten är bedömd som livskraftig (LC).

Artspecifika bevarandemål

-

Artspecifika hot

Utebliven hävd. Dikning och torrläggning av våtmarker.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Skydda och upprätthålla bevarandevärdena i de livsmiljöer där arten häckar.

Havsörn, *Haliaeetus albicilla* - A075

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Havsörnen är till stor del knuten till vatten, kustområden, större insjöar och vattenmagasin, för sitt födosök. Under häckningssäsongen består dess byten av fisk och fågel men den tar även medelstora däggdjur. Under övriga delar av året är andelen kadaver förhållandevis stor. De bygger stora, omfattningsrika och tunga bon och kräver därför kraftiga gamla träd, i första hand tall, för boets placering. Botrådets medelålder längs ostkusten under 1970- och 80-talet var 160 år. Pären lever i livslånga förhållanden och bona återanvänds år efter år. Vinterstammen i Sverige består även av fåglar från Finland och Ryssland, och i låg utsträckning även av fåglar från Norge och då uteslutande av ej köns mogna fåglar. Avläsningar av ringmärkta häckfåglar visar att hemortstroheten är mycket stark. Kontroller av ringmärkta häckfåglar under 25 års tid har hittills inte kunnat påvisa något utbyte mellan populationerna vid den svenska kusten och Lappland, inte heller mellan Lappland och Norge eller mellan Sverige och Tyskland eller Polen. Denna starka hemortstrohet innebär att en utgångspunkt i förvaltningen måste vara att delbestånden ska vara självbärande. Arten är bedömd som nära hotad (NT) och rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Se gemensamma bevarandemål.

Artspecifika hot

Havsörnarna har varit starkt påverkade av miljögifter som PCB och det finns ”nya” miljögifter som åter kan förvärra situationen. Till exempel vet man ännu inte hur och om bromerade flamskyddsmedel påverkar organismerna i havsmiljön och hur dessa ämnen transporteras uppåt i näringsväven. Avverkning av stora gamla träd och för kraftig avverkning i områden med boträd har stor inverkan på havsörnarnas häckningsframgång liksom annan exploatering i vistelseområden som gör att livsmiljöer tas i anspråk eller där ökat friluftsliv inverkar störande. Vindkraftverk är ett hot. Amerikanska studier visar på risken för kollisioner med rotorblad där vindkraft byggs i anslutning till vistelseområden för havsörn. Illegal förföljelse som fortfarande förekommer.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Boplatser för havsörn bör alltid skyddas från skogsbruksåtgärder genom naturvårdsavtal eller liknande. Under häckningsperioden 1 januari–15 augusti bör ingen avverkning eller annan störande verksamhet ske närmare än 500 m från boplatserna. Skogsbilvägar, vandringsleder eller raststugor bör ej anläggas närmare än 500 m. Vid slutavverkning bör en skyddszon på 100 m runt boplatserna lämnas intakt. För att trygga en succession av lämpligt boträd för kommande generationer av havsörnar behöver ett betydligt större antal s.k. evighetsträd sparas vid avverkningar redan idag. Kusträckor som är viktiga häckningsområden eller övervintringsområden bör inte tas i anspråk för lokalisering av vindkraftparker. Stödutfodring under vintern medför en förhöjd överlevnad och hade en avgörande betydelse för att rädda beståndet när det var akut hotat. Idag finns inte detta behov på samma sätt, men en fortsatt förhöjd överlevnad genom vintermatning medför att arten mycket snabbare kan återkolonisera de områden som den försvunnit ifrån.

Kentsk tärna, *Sterna sandivicensis* - A191

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Kentsk tärna häckar i kolonier, oftast tillsammans med skrattmåsar, längs havskuster på störningsfria låga, sandiga öar utan högre vegetation. Arten är en relativt ny fågelart i Skåne och häckade i början av 1900-talet på Måkläppen. 2-5 par häckade på Rönnen i Skålderviken 2005-2006 men häckar inte inom Hallands Väderö. Födan består huvudsakligen av fisk som fångas på större djup än vad som är regel bland övriga svenska tärnor. De vuxna fåglarna flyger regelmässigt upp till 20–30 km från häckplatserna för att fiska. Kentsk tärna rastar numera bara i området under vår- och höstflyttning. Arten har under de senaste 30 åren minskat kraftigt längs den svenska kusten. Arten är bedömd som sårbar (VU) och rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att den fortsätter förekomma som rastande men det ska finnas förutsättningar för arten att återkomma som häckfågel.

Artspecifika hot

Arten är extremt känslig för störning under häckningen. Störning i form av ökad båttrafik, expanderande friluftsliv och handredskapsfiske. Det finns exempel på att ett enda besök under

häckningstid gjort att fåglarna övergett kolonin. Minskning av fiskarter viktiga som föda. Minskning av skrattmåsar som arten häckar tillsammans med. Förekomst av mink eller andra rovdjur. Massförekomst av trådalger i födosöksområdena som försvårar fiskfångst. Exploatering i eller i närheten av rast- häcknings- och fiskeplatser. Igenväxning kan leda till att viktiga häckningsplatser försvinner. Spridning och ackumulering av miljögifter i havsmiljön.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Möjliga häckningsområden bör skyddas från mänskliga aktiviteter genom införande av beträdnadsförbud eller andra begränsningar av friluftslivet. Bevarande av bytesfiskars lek- och uppväxtområden och därigenom en riklig födotillgång. Ingen exploatering i eller i närheten av områden där arten häckar och rastar.

Kungsörn, *Aquila chrysaetos* - A091

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Kungsörnen häckar i många olika typer av miljöer, såväl i bergstrakter som i skog. Den föredrar områden med låg störningsfrekvens från människor och undviker därför att häcka nära bebyggda områden. Artens hemområde varierar mellan 75–200 km² beroende på bytestillgång. Ofta bygger kungsörnen bo i klippor och bergsbranter. I områden där sådana miljöer saknas är arten hänvisad till att bygga i träd med grova sidogrenar – oftast i kraftiga tallar > 200 år. Födan utgörs av små och medelstora däggdjur och fåglar, men kan också i viss mån utgöras av kadaver. Arten är bedömd som nära hotad (NT) och rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att kungsörn ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Kungsörnens livsmiljö för häckning med ostörda skogs- eller bergsområden ska finnas kvar eller öka sin areal så att dess behov av föda och skydd tillgodoses. I området ska det finnas grova träd som lämpar sig väl för arten att häcka i. Mänsklig störning i området som påverkar arten ska vara låg, och inte förekomma alls nära kungsörnsbon.

Artspecifika hot

Förföljelse, minskad tillgång till gammelträd för bobygge och störningar från friluftsliv medverkar till hotbilden mot kungsörnen. Kraftledningarna och blyförgiftning är också konstaterade hot mot arten.

Artspecifika bevarandeåtgärder

För att öka antalet överlevande ungfåglar kan utfodring ske under vintertid, och konstgjorda bon för att underlätta häckning kan placeras ut. All form av ammunition med bly bör vid jakt förbjudas i områden med kungsörn. Om kraftledningarna finns i ett område med kungsörn bör kraftledningarna (och all utrustning kopplad till dessa) snarast få alla anslutningar isolerade (om de inte redan är det) för att förhindra att fåglarna dödas av strömgenomgång.

Ljungpipare, *Pluvialis apricaria* - A140

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Ljungpipare häckar på större myrar från Småland upp till norra Norrbotten. Arten kräver stora, sammanhängande öppna områden för sin häckning. Den har häckat i Skåne men mycket tyder på att den är utgången som häckfågel i Skåne. Ljungpiparen rastar regelbundet i området under flytten, särskilt på höstarna. De samlas då i stora flockar, gärna på öppna jordiga åkrar i jordbrukslandskapet där den tillbringar mycket tid samt på betade ängar. Arten är bedömd som livskraftig (LC).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att den fortsätter förekomma som rastande.

Artspecifika hot

Igenväxning av öppna områden, dikning, fragmentering av öppna marker.

Artspecifika bevarandeåtgärder

-

Mindre flugsnappare - *Ficedula parva* - (A320)

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Mindre flugsnappare häckar i tät, ogallrad högvuxen blandskog på fuktig mark, men även i ädellövskog och i barrskog. Mindre flugsnapparen förekommer nästan uteslutande i ogallrad, minst 50-årig skog. Sådana skogar påträffas ofta i blöt eller fuktig terräng, t.ex. nära stränder, kärr eller bäckar. En tänkbar orsak till att så många häckningslokaler är belägna på delvis vattenrika skogsmarker är att dessa skogar fortfarande i relativt många fall är eftersatta av skogsbruket (ofta privata skogsägare som inte har gallrat eller dränerat i någon större utsträckning). Krontäckningsgraden är i allmänhet hög, vilket medför att häckningsbiotoperna får en dunkel, mörk karaktär, och andelen död ved är ofta hög. Arten kräver inte stora ogallrade skogsbestånd (några hektar räcker). I Sverige förekommer mindre flugsnapparen i två vitt skilda skogstyper, dels i ädellövskog (bl.a. bokskog), dels i barrblandad lövskog – ibland nästan ren barrskog. Busk- och fältskiktets täckningsgrad förefaller inte vara av någon avgörande betydelse. Boet placeras i en öppen hålighet i träd, t.ex. där en gren ruttnat bort, bakom ett barkstycke, i ett gammalt hackspettbo eller tillfälligtvis även i holk, på en höjd varierande mellan 1,5–8 m ovan mark. Normalt flyttar arten mot sydost i augusti-september, troligen till västra Indien och Pakistan. Arten är bedömd som livskraftig (LC).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att mindre flugsnappare ska fortsätta häcka i området och förekomma i livskraftiga populationer. Dess utbredningsområde ska inte minska. Den mindre flugsnapparens livsmiljö bestående av tät, ogallrad högvuxen blandskog på fuktig mark, men även i ädellövskog och i

barrskog ska finnas kvar eller öka sin areal så att dess behov av häckningsplatser, föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

- Avverkning (Stor negativ effekt)
- Dikning/torrläggning (Viss negativ effekt)

Artspecifika bevarandeåtgärder

Naturvårdshänsyn tagna av skogsbruket innebär konkret att mängder med små områden (gärna även större) av igenväxningssuccessioner bevaras intakta (t.ex. tidigare hagmarker), att man inte avverkar, gallrar eller dikar i sumpskog, al- och björkkärr eller liknande "ovårdade" skogsbestånd, liksom att man även sparar äldre, opåverkade bestånd längs bäckar, stränder, raviner eller i annan svårframkomlig terräng.

Myrspov, *Limosa lapponica* - A157

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Myrspov häckar i arktiska lågfjällområden. Under rastningen vår och höst söker den sig till kuster med grunda våtmarksmiljöer utan högre vegetation. Den kan se i området från mars till maj och åter under juli till augusti. Enstaka exemplar övervintrar i området. Arten är bedömd som sårbar (VU) och rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Arten ska förekomma som rastande.

Artspecifika hot

Myrspov är mest känslig under häckning, och eftersom den huvudsakligen bara rastar i området finns inget direkt hot.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Skydda och upprätthålla bevarandevärdena i de livsmiljöer där arten häckar.

Pilgrimsfalk - *Falco peregrinus* (A103)

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Pilgrimsfalk häckar mestadels i klippbranter i södra Sverige, där äggen läggs på en, ofta svåråtkomlig klippfylla, samt på myrar i Norrland. Ibland utnyttjas bon som byggts av korp, fiskgjuse, kungsörn eller fjällvråk. Födan består nästan uteslutande av andra fåglar. Födoval varierar efter bytestillgång och artsammansättning inom jaktreviren, men duva och skrattnås utgör stapelfödan för många falkpar under häckningstid. Inom större delen av sitt

utbredningsområde minskade arten starkt under 1950- och 60-talen till följd av ökad giftspridning inom jord- och skogsbruk, men aktiva bevarandeinsatser gjorde att arten inte försvann helt. Under 2000-talet har en del falkpar etablerat sig i städer. Primära krav på boplats är en från människan någorlunda ostörd miljö samt en god bytestillgång. Styrande i valet av häckningsplats är också förekomsten av predatorer som berguv, kungsörn, mård och räv. Häckande par är mycket traditionsbundna och återvänder år efter år till samma häckplats. Återbesättning av falk sker i många fall i klippstup som varit övergivna under 50 till 70 år. Pilgrimsfalken är huvudsakligen en flyttfågel och lämnar häckningsplatserna under augusti-september. Vissa par och ensamma falkar övervintrar regelbundet i södra Sverige, ofta i hamnområden i städerna där de finner en lättexploaterad födokälla. Arten är bedömd som nära hotad (NT) och rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att pilgrimsfalk ska fortsätta häcka i närområdet och förekomma i livskraftiga populationer. Dess utbredningsområde ska inte minska. Pilgrimsfalkens livsmiljö bestående av branta ostörda klippor ska finnas kvar eller öka sin areal så att pilgrimsfalkens behov av häckningsplatser, föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Illegal jakt, plundring av bo, miljögifter och bekämpningsmedel, mänsklig störning och exploatering (vägar, vindkraftsutbyggnad).

Artspecifika bevarandeåtgärder

Eftersom både pilgrimsfalk och dess bytesdjur är migrerande och rör sig inom och utom Europa är det önskvärt med ett ökat europeiskt samarbete för att kartlägga giftkällor och spridningsvägar för bl.a. flamskyddsmedel. Höga hänsynskrav vid eventuell vindkraftsutbyggnad och annan exploatering inom stora arealer där arten förekommer. Svenska representanter i internationella sammanhang bör verka för att lagstiftning och tillämpning inom EU bör skärpas när det gäller falkenerarsporten, samt att verka för att produktion och användande av hybridfalkar förbjuds inom EU. Om störning från friluftslivet uppstår vid en häckningsplats, t.ex. sportfiske under branter med häckande pilgrimsfalk eller eldning/astning/övernattning ovan stup med varnande pilgrimsfalk, bör beslut om tillträdesförbud under häckningstid tas i form av beslut om fågelskyddsområde såvida inte störningen kan avstyras på frivillig basis. Klättrare bör följa Svenska Klätterförbundets rekommendationer över vilka berg man kan klättra i under häckningsperioden mars-juli.

Falkpopulationerna i både södra och mellersta Sverige har efter 2005 uppvisat en positiv trend och utsättning av falk bedöms endast ha marginell betydelse. Avveckling av avelsprogrammet vid Nordens Ark påbörjades 2006 och avslutades 2013. Undvik att genomföra skogsvårdsåtgärder (röjning, avverkning) i närheten av branter under pilgrimsfalkens häckningstid (södra Sverige mars-juli).

Silvertärna, *Sterna paradiseaea* - A194

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Silvertärnan häckar i hela landet vid kusten men även i inlandet vid tjärnar och större sjöar. Den häckar i kolonier och kräver tillgång till fiskrika, grunda kustområden samt störningsfria häckningsplatser. Arten livnär sig inte bara på fisk utan även på insekter som kan fångas nära vattenytan eller i luften. Arten har häckat i området. Arten är bedömd som livskraftig (LC).

Artspecifika bevarandemål

Se gemensamma bevarandemål.

Artspecifika hot

Störning i form av ökad båttrafik och expanderande friluftsliv. Rovdjur som till exempel räv och mink. Spridning och ackumulering av miljögifter i havsmiljön. Exploatering av eller i närheten av häcknings- och rastningsområden.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Möjliga häckningsområden bör skyddas från mänskliga aktiviteter genom t ex beträdnadsförbud eller andra begränsningar av friluftslivet. Begränsning av rovdjur som mink och räv i häckningsområden. Bevarande av fiskars lek- och uppväxtområden och därigenom en riklig födotillgång.

Sillgrissla, *Uria aalge* - A199

Artens förekomst är ej ännu fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Under andra halva av 1800-talet var sillgrisslan nära att försvinna som häckande fågel från Sverige, till följd av jakt och äggplundring. Nu har arten ökat i antal och även lyckats sprida sig till nya områden. Sillgrisslan häckar gärna på klippiga öar men spenderar större delen av sin tid på havet. I Sverige livnär sig arten huvudsakligen på skarpsill. Arten är bedömd som livskraftig (LC).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att sillgrisslan ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Sillgrisslans livsmiljö med störningsfria häckningsplatser och fiskrika vatten ska finnas kvar eller öka sin areal så att artens behov av häckningsplatser, föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Bifångst av sillgrissla i olika typer av fiskenät är ett hot, både i häckningsområden och övervintringsområden. Förändringar i fiskebeståndets sammansättning kan förändra födovallet för sillgrissla och kan på så vis vara negativt för arten.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Skydda och upprätthålla bevarandevärdena i de livsmiljöer där arten häckar.

Skärfläcka, *Recurvirostra avosetta* - A132

Artens förekomst är ej ännu fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Skärfläckan försvann som häckfågel i Sverige i mitten av 1800-talet men återkoloniserade i slutet av 1920-talet och häckar nu stabilt i de södra delarna i landet. Den häckar i kolonier under april till juni, och är en relativt ny häckfågel inom Hallands Väderö. Arten kräver stora sammanhängande områden och de bästa häckningslokalerna omgärdas av öppna välhävda strandängar. Boet placeras ofta nära vattenlinjen på låglänta strandängar, i tångvallar eller på sandrevlar. Arten behöver ha stora födosöksområden med grunt vatten och sandiga eller gytjtjiga bottnar. Näbbens utseende och rörelsesätt vid proviantering utgör en specialisering för att fånga havsborstmaskar i strandvattnets dyskikt. Arten är bedömd som livskraftig (LC).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att arten ska fortsätta förekomma som häckande och öka i antal.

Artspecifika hot

Störning i form av ökad båttrafik, expanderande friluftsliv och fritidsfiske. Störningar har resulterat i att många häckningar misslyckats. Upprepade störningar kan orsaka att hela kolonier överges. Predation på ägg och ungar av kråkor och räv är ett stort hot mot arten. Försämrad hävd kan leda till att viktiga häckningsplatser försvinner. Över 90 % av de i Europa övervintrande skärfläckorna samlas på endast tio lokaler. Om kvaliteten i något av dessa områden försämras kan det få stora följder för arten.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Beträdnadsförbud och andra begränsningar av friluftslivet bör råda under häckningstiden, 1 april till 15 juli, även i potentiella häckningsbiotoper, strandängar, gräsholmar och sandrevlar, i tidigare häckningsområden eller där de har stora möjligheter att nyetablera sig. Vandringsleder och fågeltorn bör komplettera skyddsbestämmelserna så att det ökande rörliga friluftslivet kanaliseras. Stigar och leder bör ej passera närmare än 500 m från häckningslokaler. Rövning eller hävd för att förhindra igenväxning i häckningsmiljöer. Strandnära vattensamlingar ska bibehållas och området kring dem betas. Eftersom skärfläckorna är koncentrerade till ett fåtal övervintringsplatser är det viktigt att Sverige verkar internationellt för ordentligt skydd av dessa.

Småsnäppa, *Calidris minuta* - A145

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Generellt sätt häckar småsnäppan inte i Sverige men kan bl.a. ses i Sverige då den flyttar till och från häckplatserna i Norge och Ryssland. Arten är inte bedömd enligt den svenska rödlistan. Boet är ofta beläget i anknytning till en mindre vattensamling, på torrare marker, men kan också

ligga helt öppet nära stranden. Småsnäppans föda utgörs av insekter, små kräft- och blötdjur, dagmaskar och frön från strandväxter. Fågeln övervintrar i de sydliga delarna av Afrika och Asien.

Artspecifika bevarandemål

Se gemensamma bevarandemål.

Artspecifika hot

-

Artspecifika bevarandeåtgärder

Skydda och upprätthålla bevarandevärdena i de livsmiljöer där arten häckar.

Småtärna, *Sterna albifrons* - A195

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Småtärnan är den minsta av Europas tärnor. Den häckar i små kolonier vid flacka och sandiga kuster längs Östersjökusten, framförallt i de södra delarna, liksom längs västkusten samt sparsamt i inlandet. Den är snäv i sitt val av häckningsområden och vill ha låglänta, vegetationsfria stränder med sandstrand, sand- eller grusrevlar, skalgrusbankar eller ruderatmarker nära grunda fiskrika kustområden där de livnär sig på småfisk och kräftdjur. Arten har haft en stabil populationsutveckling den senaste 30-årsperioden. Arten är bedömd som sårbar (VU) och rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att arten ska fortsätta förekomma som häckande och i ett större antal.

Artspecifika hot

Störning i form av badturism, expanderande friluftsliv, handredskapsfiske och lösspringande hundar samt båttrafik inom eller i närheten av häckningsområden. Igenväxning och exploatering, speciellt av ruderatmark, kan leda till att viktiga häckningsplatser försvinner. Ökad predation av trutar och kråkfåglar. Spridning och ackumulering av miljögifter i havsmiljön.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Möjliga häckningsområden bör skyddas från störning av människor genom beträdnadsförbud eller andra begränsningar av friluftslivet. Båttrafik i närheten av häckningsområden bör begränsas. Igenväxning av viktiga häckningsmiljöer bör förhindras. Begränsning av bopredatorer såsom trutar och kråkfåglar i häckningsområden kan behöva göras. Bevarande av fiskars uppväxtområden och därigenom en riklig födotillgång. Det är vidare viktigt att småtärnans fiskevatten hålls fria från utsläpp av kemikalier.

Stenfalk, *Falco columbarius* - A098

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Stenfalken är en småfågelspecialist som häckar i anslutning till öppna, småfågelryka barrskogar i Norrland. Natura 2000-området nyttjas som födosöksområde främst under flyttningstider våren och höst. Arten är bedömd som livskraftig (LC).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att stenfalken ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Stenfalkens livsmiljö för födosök med öppna gräsmarker ska finnas kvar eller öka sin areal så att dess behov av föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Inga hot föreligger inom området.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Inga bevarandeåtgärder krävs för närvarande.

Svärta, *Melanitta fusca* - A066

Artens förekomst är ej ännu fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Arten häckar i Sverige vid sjöar i fjälltrakterna samt i fjällens vide- och björkzoner, från norra Dalarna till norra Norrbotten, samt vid bräckt vatten i Östersjöns skärgårdar. Svärta häckar även i mindre antal på Gotland, längs Finska- och Bottniska viken samt i norra Skåne och i Blekinge. De övervintrar till havs och längs kusterna i södra Östersjön och i Skälderviken. Svärtan är bedömd som nära hotad (NT) och rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Övervintringsområdena ska vara säkra och föda ska finnas i tillräcklig utsträckning av hög kvalitet. I övrigt se gemensamma bevarandemål.

Artspecifika hot

Precis som för andra sjöfåglar som övervintrar till havs i stora flockar är illegala och oavsiktliga oljeutsläpp ett allvarligt hot. Storskalig anläggning av vindkraftparker kan få negativa effekter för artens ruggning och övervintring. Svärtans sena häckningsvanor gör den mer utsatt för minkens predation än arter som häckar tidigt.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Arbeta internationellt mot illegala utsläpp av olja liksom för att förhindra oljeutsläpp orsakade av olyckor där hårdare regler för oljetransporter och tankrengöring bör införas för att minimera riskerna för oljeskador. Svärtans behov av födosöksområden och ruggningsområden måste

beaktas vid planering av framtida parker med vindkraftverk. Musselbankarna i och i närheten av Natura 2000-området bör skyddas från all exploatering.

Sångsvan, *Cygnus cygnus* - A038

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Sångsvanen häckar i grunda, vegetationsrika vatten. Den kräver god tillgång på undervattensväxter under häckningssäsongen, liksom lämplig och god tillgång på grön växlighet under vintersäsongen. Arten kräver relativt ostörda områden under sin flyttning och övervintring. Arten har ökat nästan explosionsartat sedan början av 1900-talet, då den närmade sig utrotning på grund av bl.a. jakt. Den sydsvenska populationen härstammar sannolikt delvis från svanar som släppts ut från djurparker och fågeldammar. Arten är bedömd som livskraftig (LC).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att sångsvanen ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Sångsvanens livsmiljö med grunda vegetationsrika vatten ska finnas kvar eller öka sin areal så att sångsvanens behov av häckningsplatser, föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Ingen hotbild finns för närvarande.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Områdena bör ses över regelbundet och anpassas efter eventuella ändringar i hur de nyttjas av sångsvanar och andra andfåglar. I vissa fall kan det vara motiverat att lämna spannmål för att styra svanarna, och på det viset minimera skador på jordbruket.

Tobisgrissla, *Cephus grylle* – A202

Artens förekomst är ej ännu fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Tobisgrisslan häckar på klippiga eller steniga öar och holmar längs med kusten och i skärgården. Den häckar med enstaka par eller i kolonier. Häckningen kräver områden som är fria från rovdäggdjur. Tobisgrisslans föda utgörs av bottenlevande fisk, på ned till 30 meters djup. Det viktigaste bytesdjuret på västkusten är tejstefisk (*Pholis gunellus*). Födan utgörs också av kräftdjur, musslor m.m. Västkustens tobisgrisslor övervintrar i huvudsak i danska farvatten och Kattegatt. Arten är bedömd som nära hotad (NT) och rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att tobisgrisslan ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Tobisgrisslans livsmiljö med störningsfria häckningsplatser och fiskrika vatten ska finnas kvar eller öka sin areal så att artens behov av häckningsplatser, föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Oljeutsläpp och angrepp från mink anses utgöra de största hoten mot den svenska tobisgrisslan. Bifångst av tobisgrissla i olika typer av fiskenät har dokumenterats, både i häckningsområden och övervintringsområden. Förändringar i fiskebeståndets sammansättning kan förändra födovallet för tobisgrissla och kan på så vis vara negativt för arten. Båtturism kan vara ett hot mot arten.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Invandring av mink till Hallands Väderö bör förhindras. Arbeta internationellt mot illegala utsläpp av olja liksom för att förhindra oljeutsläpp orsakade av olyckor där hårdare regler för oljetransporter och tankrengöring bör införas för att minimera riskerna för oljeskador.

Tordmule, *Alca torda* – A200

Artens förekomst är ej ännu fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Tordmule häckar huvudsakligen i Östersjön i klippbranter och på steniga skär i yttre skärgårdar. Häckning förekommer även i nordvästra Skåne samt i Bohuslän. Arten häckar i kolonier. I början av 1940-talet reducerades beståndet i Östersjön markant till följd av de kraftiga isvintrarna. Under de senaste 30 åren har arten ökat med 150-250 %. Tordmulens föda utgörs av tobis (*Ammodytidae*), sillfisk (*Clupeidae*), nors (*Osmerus eperlanus*) och kräftdjur. Arten är bedömd som livskraftig (LC).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att tobisgrisslan ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Tobisgrisslans livsmiljö med störningsfria häckningsplatser och fiskrika vatten ska finnas kvar eller öka sin areal så att artens behov av häckningsplatser, föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Ingen hotbild finns för närvarande.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Skydda och upprätthålla bevarandevärdena i de livsmiljöer där arten häckar.

Törnskata, *Lanius collurio* - A338

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Häckningsplatserna utgörs av öppna mosaikartade marker med rik insektsförekomst på varma, solbelysta lokaler. Häckningslokalerna kräver god tillgång till attraktiva insektsmiljöer i form av blommande och bärande buskar (t.ex. nypon, slån eller björnbär) i kombination med öppna partier, t.ex. kortbetade gräsytor. Vid häckning bildar fågelparen revir, och boet byggs i lämpliga buskar med en höjd på ca 0,5 – 2 m. Vid mänsklig störning kan arten under

äggläggning överge boet, och bopredation är en vanlig orsak till att häckning misslyckas (30 – 50 % av alla bon prederas). Födan utgörs huvudsakligen av stora insekter, men sällsynt även smågnagare och småfåglar. Arten övervintrar i södra Afrika. Arten är bedömd som livskraftig (LC).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att törnskata ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Törnskatans livsmiljö för födosök med insektsrika, blomrika och omväxlande gräsmarker ska finnas kvar eller öka sin areal så att dess behov av föda och skydd tillgodoses. I livsmiljön ska det också finnas buskar som lämpar sig väl för arten att häcka i.

Artspecifika hot

Ett indirekt hot mot törnskatan är brist på blommande växter. En hög artdiversitet och stor mängd av blommande växter är kopplat till rik insektsförekomst, vilket är en nödvändighet för att törnskatan ska kunna genomföra lyckade häckningar.

Närliggande kråkfågelkolonier har en starkt negativ inverkan på törnskatans häckningsframgång. Kråkfåglar plundrar ofta törnskatans bon, och som ett resultat av detta är det inte ovanligt att törnskator väljer bort lämpliga bon om det finns mycket kråkfåglar i närheten.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Vid återupptagen hävd och röjning ska en del buskar, ex. hagtorn, slån och nypon, som fungerar som häckningsplatser, sparas.

Vitkindad gås, *Branta leucopsis* - A045

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Vitkindad gås häckar på små, flacka öar där den är skyddad från marklevande rovdjur. Arten fordrar stora, öppna gräsbevuxna ytor för sitt födosök, främst strandängar med kortvuxen eller kortbetad gräsvegetation. Den kräver rast- och övervintringslokaler med gott om lämplig föda (främst gräs) samt möjlighet att övernatta ute på vatten. Arten är bedömd som livskraftig (LC).

Artspecifika bevarandemål

Se gemensamma bevarandemål

Artspecifika hot

För närvarande finns inget uppenbart hot mot arten och den svenska populationen fortsätter att växa i storlek. Konflikter med jordbruket uppstår dock tidvis i områden som hyser starka häckningsbestånd och/eller stora mängder rastande vitkindade gäss på väg till eller från sina häckningsområden på ryska tundran.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Områdena bör ses över regelbundet och anpassas efter eventuella ändringar i hur de nyttjas av vitkindad gås. I vissa fall kan det vara motiverat att lämna spannmål för att styra gässen, och på det viset minimera skador på jordbruket.

Bevarandeplanen för Hallands Väderö

Syftet med Natura 2000-området Hallands Väderö i Båstads kommun är att bevara unika ädellövskogsmiljöer med många rödlistade arter, artrika betesmarker med lång hävdkontinuitet och ett högproduktivt marint område som är av stor vikt för såväl fåglar som marina däggdjur. Det mosaikartade landskapet på Hallands Väderö hyser en mycket rik flora och fauna med bl.a. Natura 2000-arterna gråsäl, knobbsäl, tumlare, läderbagge och hårklomossa.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda Natura 2000-områden och upprätta bevarandeplaner. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa och att upprätthålla Natura 2000-områdenas naturtyper och arter i gynnsam bevarandestatus inom den biogeografiska regionen.

Bevarandeplanen innehåller bevarandesyftena och bevarandemålen med Natura 2000-området via de fyra kriterierna areal, ekologiska strukturer & funktioner, typiska arter samt Natura 2000-arter (Arter i habitatdirektivets bilaga 2), beskrivning av området samt beskrivning av varje naturtyp och/eller art, förutsättningar för gynnsam bevarandestatus samt vad som kan påverka Natura 2000-området negativt. Den innehåller även information om vilka skötselåtgärder som behövs göras i Natura 2000-området.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane